

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čepovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Stanovska država.

Stanovska ureditev države je pristna krščanska misel, ki jo je vsaj delno uresničila stanovska gospodarska organizacija srednjega veka. Ta organizacija je urejevala proizvodnjo, v pravih mejah zadrževala gospodarsko tekmovanje ter omogočevala pravično razdelitev gmotnih dobrin, preprečujoč čezmerno kopičenje bogastva na eni, obuboževanje in proletarizacijo nižjih slojev na drugi strani.

Človeška sebičnost ni nikdar bila prijateljica tega gospodarskega reda, ki je oviral in omejeval gospodarsko izkoriščanje nižjih in slabjših od strani višjih in močnejših. Zasnovala si je poseben nauk o človeški družbi in o gospodarstvu, ki je pod imenom liberalizma sredi 18. stoletja vdrl med evropsko človeštvo ter spremenil njegove nazore o človeku, družbi in državi. Proglasil je načelo neomejene gospodarske svobode, ki naj obvladuje ves gospodarski proces. Pod vabljivim in varljivim žezlom te tolikanj hvalisane svobode so se porušili stari častitljivi stanovi, ki je na nje krščansko načelo zgradilo gospodarski in družabni red.

Gospodarski liberalizem je gospodarstvo docela razkristjanil, proglašujoč njegovo popolno svobodo od vidikov vere in predpisov morale. S tem je vzel zadnje brzdo človeški sebičnosti, ki se je poljubno izživela v svobodni konkurenci in brezobzirnem izkoriščanju gospodarsko slabših posameznikov in slojev. V tem osredju je vzrastel gospodarski sistem kapitalizma, ki je človeško družbo razklal na dva razreda, ki stojita kot sovražnika drug proti drugemu: primeroma maloštevilni razred kapitalističnih delodajalcev in velika množica delavskega razreda.

Brezdno razrednega nasprotstva je v sedanjem človeštvu razširil in poglobil marksizem (nauk nemškega žida Karla Marksa), ki ga učijo in izvajajo socialisti in komunisti. V marksističnem programu ni mesta za gospodarsko vzajemnost, kakor je izražena v krščanski stanovski misli, marveč je njegova glavna praktična točka brezobzirni razredni boj, ki naj dovede do diktature proletarskega delavstva in do kolektivistične (komunistične) ureditve človeške družbe in njenega gospodarstva.

Svetovna vojna je med drugimi posledicami povzročila tudi katastrofalni polom kapitalističnega sistema. Spričo tega poloma je Rusija krenila

v drugo skrajnost: uničila je zasebno lastnino in kapital, lastnica vseh proizvodnih sredstev je postala država, ki vse državljane z istim bičem nagna na delo. Človek, ki pomenja liberalizmu vse, ne pomenja v komunizmu nič: je suženj množice, ki v nji popolno utone s svojo gospodarsko, osebno in duševno svobodo.

V tej sodobni zmedi duševnih, socialnih in gospodarskih blodenj in stisk je vzniklo spoznanje, da je treba obuditi v človeštvu tistega duha in tiste življenjske sile, ki so v prejšnjih boljših časih ustvarjale in ohranjale človeštvu pravo blaginjo, duhovno in gmotno. Z višine vrhovnega učiteljstva vsega človeštva je to spoznanje spredladi leta 1931 razglasil, utemeljil in raztolmačil papež Pij XI. v svoji okrožnici »Quadragesimo anno«, ki jo je predsednik Zedinjenih držav Severne Amerike, Franklin Roosevelt, imenoval »eno najvažnejših dokumentov (listin) sedanje dobe«.

V sedANJI svetovni krizi pomenja Pijeva okrožnica edino rešilno idejo, ker prinaša program, ki je edini sposoben, rešiti svet družabne in gospodarske katastrofe, ki mu preti. »Popolno ozdravljenje«, tako pravi papež v tej okrožnici, »bo le tedaj mogoče, ko se bo odpravilo tisto medsebojno nasprotje in se bodo ustanovili dobro urejeni udje socialnega telesa, namreč »korporacije«, katerim ljudje ne bodo pripadali po vlogi, ki jo imajo na delovnem trgu, ampak po raznih socialnih opravilih, ki jih posamezniki izvršujejo. Kakor

namreč tisti, ki blizu skupaj stanujejo, po naravnem nagonu ustanove občino, tako je naravno, da tisti, ki izvršujejo isto obrt ali imajo isti poklic — bodisi gospodarski ali drugačen — ustanove nekakšno korporacijo.«

To je torej korporacijski, stanovski red, čigar ustanovitev, odnosno obnove priporoča sv. Oče kot glavni cilj socialne politike. »Na to morajo«, opominja Pij XI., »predvsem gledati, na to meriti država in vsi dobri državljani, da bo prenehala borba nasprotnih si »razredov« in da se bo pobudilo in pospešilo vzajemno sodelovanje korporacij«. Vsi, ki pripadajo isti obrti ali istemu poklicu (kmeti, obrtniki, trgovci, pripadniki industrije), delodajalci ter delavci, vsi naj se organizirajo v posebne socialne organizacije, v stanovske organizacije. Potem bo družba višja organizacijska enota teh nižjih organizacij. Eni in drugi, delavci in delodajalci, so lahko združeni za svoje posebne interese v svojih strokovnih organizacijah (v sindikatih), toda te naj bodo združene in urejene v višjih enotah: v samoupravnih korporacijah.

Sv. Oče je v svoji okrožnici v glavnih obrisih opredelil smernice, ki naj se v njih izvrši podrobna stanovska preosnova ureditve posameznih držav. Bilo bi krivo, ako bi mislili, da je korporacijski sistem italijanskega fašizma uresničenje načel papeževe okrožnice. Fašizem ni zgradil svojega sistema od spodaj, iz ljudstva na granitni podlagi organiziranih stanov, temveč je od zgoraj odredil prisilne strokovne organizacije, ki jih med seboj ne družijo vez samoupravno delujoče korporacije,

Romunski zunanji minister (desno) v Parizu, levo francoski zunanji minister Barthou in na sredi predsednik vlade Doumergue.

Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani **PLANINKA ČAJ BAHOVEC**. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: Apoteka M. Bahovec, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC iz Ljubljane.

Reg. pod Sp. br. 76
od 5. 11. 1932

marveč ukaz državne oblasti. Na potpreosnove svoje države po načelih poklicnega stanovskega reda je stopila Avstrija s svojo novo ustavo z dne 1. maja tega leta. Čim bolj bo podrobna izpeljava tega reda ostala v skladu z glavnimi smernicami papeževe okrožnice, tem prej pride od papeža napo-

vedano socialno in gospodarsko ozdravljenje. Pride pa še tudi nekaj drugega, po čemer hrepeni sedanji svet, ki ječi v sponah raznih diktatur: pride okrepljenje demokracije, ki bo zasidrana v ljudstvu, v njegovih delovnih stanovih, združenih v samoupravnih korporacijah.

IZ RAZNIH DRŽAV

V NAŠI DRŽAVI.

Zunanji minister Jevtič se je zadnji teden vrnil iz prestolice nove Turčije iz Ankare, kjer je bil prijazno sprejet in je prinesel domov poročila o zelo ugodnem razmerju med Turčijo in našo državo. Jevtič je poročal o uspehih, katere je dosegel, ministrskemu svetu in ga je obenem obvestil, da se bo podal na povabilo bolgarske vlade v Sofijo.

Zakon o mestnih občinah je že bil pred ministrskim svetom in bo predložen na prihodnjem zasedanju narodni skupščini.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Zunanji ministri na potovanjih. Časopisje je bilo v minulem tednu polno poročil o potovanjih zunanjih ministrov, ki so dejali izjave o svojih uspehih, lepih spominih itd. Italijanski

državni podtajnik v zunanjem ministruvstvu Suvich je bil v Londonu, kamor je nesel osebno Mussolinijev razorožiteni načrt. Listi so poročali, da v Londonu niso za Mussolinijeve predloge in bodo čakali na nadaljni razvoj dogodkov v Ženevi. Bolgarski ministrski predsednik in zunanji minister Mušanov je posetil prestolice evropskih vellesil in se je konečno tudi oglasil v Budimpešti. — Francoski zunanji minister Barthou je bil v Varšavi, katero je ostavil razočaran nad politiko Poljakov, ki grede svojo pot, ne obriraje se na Francoze. Iz Varšave se je odpeljal Barthou v Prago, kjer so ga sprejeli navdušeno. — Romunski zunanji minister Titulescu je imel v Parizu razgovore s francoskim zunanjim ministrom in predsednikom vlade.

Kriza španske vlade. Lerrouxova vlada na Španskem je odstopila, ker so je predsednik republike Zamora branil, da bi podpisal od vlade predloženi pomilostilni predlog, po katerem bi prišlo na svobodo več tisoč najbolj zagrizenih monarhistov.

se da ugotoviti, kako malo je izven katoliške cerkve krščanstva in religije.

»**Katoliški narodni socialisti.** Benediktinski pater Alban Schachleitner, ki je pred leti bival in deloval na Čehoslovaškem, je znan po svojem strogem nemško-narodnem prepričanju. Iz narodnih nagibov je postal občudovalec in pristaš Adolfa Hitlerja. To narodno-politično prijateljstvo je g. patra tik pred sklepom konkordata med sv. Očetom in nemško vlado spravilo v spor z münchenskim nadškofijskim ordinariatom, ki je imel za posledico cerkveno kazen za g. patra. Razvoj hitlerizma v Nemčiji, ki se vedno bolj izoblikuje kot protikatoliški pokret, je

g. patru odprl oči. Njegova hitlerjevskgvnema je padla globoko ter se približuje ničli. K temu spoznanju je tudi pripomoglo nastopanje katoliških narodno-socialističnih beguncev iz Avstrije, ki sedaj prebivajo na Bavarskem blizu stanovališča g. patra Schachleitnerja. G. pater je te ljudi, ki so po veroizpovedi katoličani, iskreno povabil, naj vsak izmed njih opravi svojo veliko nočno dolžnost kot katoličan. V to svrhu je naprosil dovoljno število duhovnikov, da bi mogli vsi 500 narodno-socialistični begunci brez čakanja opraviti spoved. Povabilo »nacionalnega« duhovnika (p. Schachleitnerja) pa je imelo čudovit učinek: od 500 jih je prišlo samo 30. Tako je stari duhovnik, ki se je v dobri veri zavzemal za hitlerizem, iz lastne skušnje spoznal, kako neskladna med seboj sta hitlerizem in katolicizem, in kakšna je vera tistih katoličanov, ki prehajajo v vrste nemškega narodnega socializma.

Za družine. Sodobno svobodomiselstvo je povzročilo moralni razkroj v družinah. V tem svojem razkrojevalnem delu je meščanski liberalizem dobil močna zaveznika v socializmu ter boljševizmu, kojima je cilj razboj zakonske zveze, ki naj mesto nje stopi svobodna zveza med moškim in žensko. Razkroj morale v družini ima usodne posledice zlasti za potomstvo. S padajočimi krščanskimi načeli tudi pada vzgojna skrb za otroke, ker se starši s takšnimi načeli ne zavedajo svojih dolžnosti, ki jih imajo kot odgovornost napram Bogu in človeštvu. Družina posledica pa je: ljudje takšnih nazorov smatrajo otroka ne kot dar božji, ki ga Stvarnik po njih poklanja narodu in državi, marveč kot nadlego. Da se ta nadlega ukine ali vsaj zmanjša na čim manjšo mero, se število rojstev »regulira« = urejuje tako, da je čim manj otrok. To je tista zloglasna »bela smrt«, ki razjeda hrbtenico naroda in njegovega življenja. Ker se njeni pokončevalni učinki vedno usodnejše pojavljajo po svetu, so po raznih državah začeli s protiukrepi. Na Italijanskem so ustanovili državno varstvo mater in otrok. Vodstvo te ustanove poroča, da je izdalo 2000 ženitvenih premij po 500 lir kot podporo ubogim zaročencem, da morejo skleniti zakonsko zvezo. Vsak zakonski par prejme rojstvene premije po 500 lir v obveznicah, ki se izplačajo ob rojstvu prvega sina, če se narodi v prvih 2 letih zakona. Nadalje je bilo izročeno 100.000 lir posameznim pokrajinam, da se o materinskih ali dečjih dnevih razdelijo med uboge družine. Nekaj sličnega je že vpeljala tudi Nemčija ter namerava sedaj tudi vpeljati Avstrija.

PO KATOLIŠKEM SVETU

Katolištvo — krščanstvo. Papež je nedavno sprejel v posebni avdienci 300 udeležencev poučnega tečaja o Katoliški akciji. Prisotni so tudi bili inozemski gojenci bogoslovnih zavodov, ki so v Rimu. Papež Pij XI. je ta mladi zbor pristrčno pozdravil, poudarjajoč, da mu pripada bodočnost in z bodočnostjo delovanje v Katoliški akciji. Kakor je izraženo v imenu, gre predvsem za delo. »Ko sem bil mlad«, je rekel sv. Oče, »sem slišal, kako je neki sveti škof izjavil: Biti katoličan, je dobro; kdor pa hoče biti dober katoličan, mora biti najprej dober kristjan.« Nujna in tesna je zveza med krščanstvom in katolištvom: tako je naglasil sv. Oče. Izven katoliške cerkve ni krščanstva, če pa se tako naziva, je okrnjeno krščanstvo, krščanstvo po imenu. To velja predvsem za gotove dežele — ne za bližnje, tudi ne za Italijo, če prav tudi tukaj v tem oziru ni brez nevarnosti — velja za tiste dežele, kjer poleg katoličanov živijo druge veroizpovedi. Vprav tukaj

NOVICE

Osebne vesti.

IMENOVANJE NOVEGA STOLNEGA DEKANA.

Z apostolskim pismom, ki je dospelo v Maribor dne 25. aprila, je imenoval

sv. Oče za dekana lavantinskega stolnega kapitlja g. dr. Franca Cukalo, stolnega kanonika in ravnatelja bogoslovnice.

Novoimenovani stolni dekan je rojen dne 1. decembra 1878 na Gomilskem v Savinjski dolini. Po v Celju končani gimnaziji je študiral bogoslovje v Celovcu, kjer je prejel dne 20. julija 1902 mašniško posvečenje. Po enoletnem kaplanovanju v Železni Kaplji je na

daljeval bogoslovne nauke v Gradcu, kjer je postal doktor bogoslovja leta 1907. Kot mlad doktor je bil prefekt v deškem semenišču v Celovcu in je tudi vršil službo pridigarja v mestni župnijski cerkvi. Od leta 1912—1920 je župnikoval v Podkloštru. Od dne 30. septembra 1920 do imenovanja za stolnega kanonika leta 1926 je bil župnik v Guštanju in obenem dekan dekanije Mežiška dolina. Koj po imenovanju za kanonika je postal ravnatelj bogoslovja, katerega vodi še danes.

Novi stolni dekan je na glasu kot cerkveni govornik in razvija veliko delavnost v krščanski dobroti po celi škofiji. Precej let je vodil mariborsko akademsko kongregacijo in je danes z vsemi močmi na delu za razmah Katoliške akcije.

Posebej še treba poudariti, da je novi stolni dekan predsednik Mohorjeve družbe in skrbi na tem odličnem mestu za razširjenje in poglobljenje krščanske ljudske prosvete.

Vsestransko delavnemu stolnemu dekanu častita »Slovenski gospodar« k zasluženemu imenovanju!

Novi stolni dekan je bil slovesno umeščen dne 28. aprila v stolni cerkvi. Slovesni obred je izvršil škof dr. Ivan Jožef Tomažič, na kar je sledila pontifikalna sv. maša novega stolnega dekana.

Bivši praški nadškof dr. František Kordač je umrl dne 26. aprila t. l. v visoki starosti 82 let v bolnici usmiljenih bratov v Pragi.

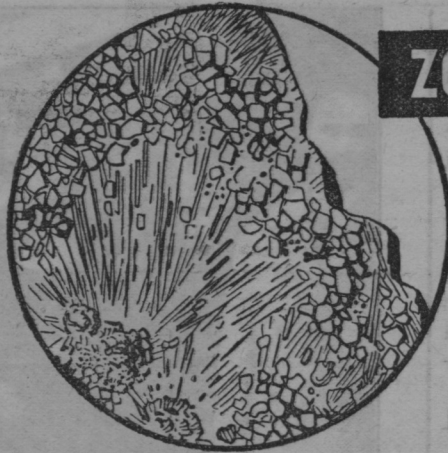
Nesreče.

Dva požara. V Podovi pri Račah je upepelil ogenj posestniku Francu Gselmanu gospodarsko poslopje. Pogoreleča škoda znaša 20.000 Din. V Framu je pogorela hišica z gospodarskim poslopjem malemu posestniku Francu Štancerju. Zgorela je krma, živež, razno poljedelsko orodje in znaša škoda 30.000 Din.

Otrok zanetil ogenj. Nenadoma je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika Jakoba Polanca v Zagojčih, občina Markovci pri Ptujju. Petletni Janezek, sinko Polančevega zeta Plohla, se je igral z vžigalicami pri kupu slame pri gospodarskem poslopiju. Od kupa zažgane slame je preskočil ogenj na gospodarsko poslopje in ga uničil z vsem, kar je bilo v njem. Gasilci so preprečili, da se ni razširil požar še na druga poslopja.

Ogenj sredi trga. Sredi trga Vransko je uničil v noči ogenj posestniku Francu Slapniku gospodarska poslopja in mu povzročil 100.000 Din škode. Gasilcem gre zahvala, da so obvladali ogenj in oteli 30 posestnikov usode pogorelecev. Ogenj je že bil zajel stanovanjsko hišo pogoreleca, poleg stoječo hišo posestnika Pungartnika in poslopje pošilnice.

Smrt mladeniča v Savinji. Dne 23. aprila so potegnili iz jeza Savinje na Ljubnem truplo 20letnega Silvestra Žibovca s Krničkovega vrha pri Lučah, sina posestnika in bivšega luškega župana. Iz vode potegnjeni je imel na glavi pri desnem očesu dve zevajoči

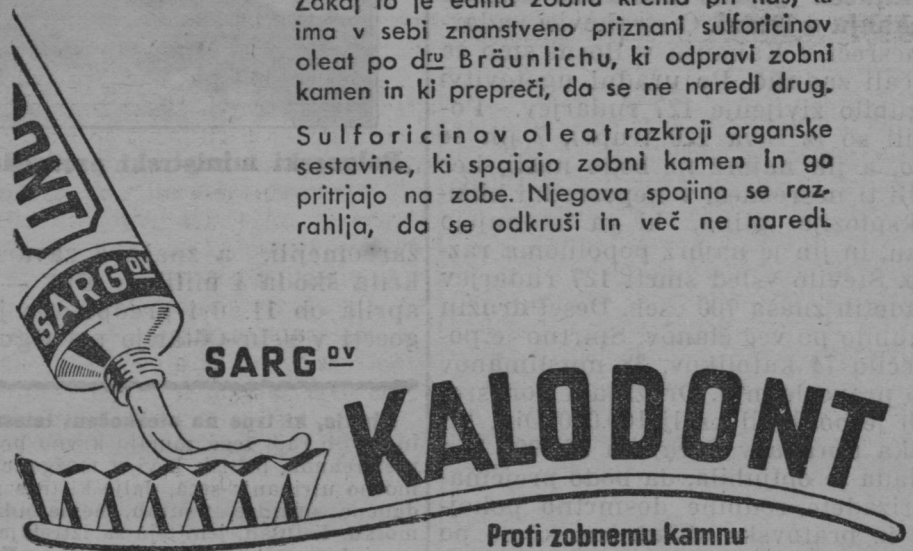
ZOBNI KAMEN

se zdaj
lahko
odpravi! -

PRAVI ZNANOST

Ne samo z umetnostjo zobnega zdravnika, ampak prav preprosto na ta način, da si zobe redno čistite s Sargovim Kalodontom. Zakaj to je edina zobna krema pri nas, ki ima v sebi znanstveno priznani sulforicinov oleat po dr. Bräunlichu, ki odpravi zobni kamen in ki prepreči, da se ne naredi drug.

Sulforicinov oleat razkroji organske sestavine, ki spajajo zobni kamen in ga pritirajo na zobe. Njegova spojina se razrahlja, da se odkruši in več ne naredi.

rani in ne ure, ne verižice in ne denarja v žepih. Preiskava je dognala, da je nesla Savinja truplo od Strug, 7 km nad Lučami, do Ljubnega. Silvester Žibovec bi bil moral dne 23. aprila k vojakom in se je mudil v nedeljo dne 22. aprila s tovariši v krčmi na Raduhi. Iz krčme je zginil in nikdo ne ve kedar. Dne 24. aprila se je vršilo sodno raztelesenje iz vode potegnjenega. Komisija je ugotovila, da je bil Silvester, ko je padel v Strugah pri Lučah v Savinjo, še živ. Obe rani je dobil v vodi, ki je kotalila njegovo truplo po kamenju. Ura, verižica in denarnica so padle žrtvi v vodi iz žepov, ker se je tudi njegova obleka raztrgala ob skalovju. V tem slučaju gre za smrtno nesrečo.

Strahovita požarna nesreča pri Čakovcu. V zadnji številki smo poročali na kratko o strahotni požarni nesreči, ki je zadela dne 23. aprila vas Dolnji Kraljevac p. Čakovcu. Ogenj je povsem uničil v tem selu 373 stanovanjskih in gospodarskih poslopij, več drugih objektov je poškodovanih. 109 družin z nad 700 člani je ob streho. Ogenj je izbruhnil omenjenega dne ob 14. uri v hiši bratov Blažek in vdove Grozdek. Vse domneva, da so zanetili ogenj otroci. Radi močnega vetra se je širil požar z neverjetno in neugnano brzino. Že tekom 20 minut je bilo 70 poslopij v objemu plamenov. Ker tako ogromnemu požaru ni bila kos domača in so-

sedne gasilske čete z ročnimi brizgalnami, so poklicali na pomoč gasilce iz Varaždina, Novega Marofa, Čakovca, Ludbrega, Dolnje Lendave in Velikega Bukovca. Na delu je bilo zavsem 33 gasilnih društev. Gašenje je bilo močno oteženo radi pomanjkanja vode in neznosne vročine ter je trajalo skozi celo noč. Gasilcem je uspelo še le proti jutru, da so zajezili požar. Človeških žrtev nesreča ni zahtevala. Več oseb je dobilo hude opekline, 15—20 ljudi je vsled vročine ob vid. Od upepeljenih poslopij so bila zavarovana samo štiri. Celotna škoda je cenjena na 2 in pol milijona Din.

Mlad fant padel ter se ubil. 22letni posestnikov sin Albert Robnik iz Spodnjega Jezerskega pri Kranju je pri poslavljanju od tovarišev padel ritanski v strugo potoka in si je pri padcu prebil tako močno glavo, da je izdahnil že drugi dan po nenadni nesreči.

Vol nabodel fanta. Podivjan vol je nabodel skozi trebuh in opasno poškodoval čreva posestnikovemu sinu Zagorcju iz Cerovega loga pri Št. Jerneju na Dolenjskem. Težko poškodovanega so oddali v novomeško bolnico.

Deklica utonila. Pri prekoračenju narasle Kokre pri Kranju je zgubila na brvi Katica Jerič iz Možjance ravnateljice, padla je v vodo in utonila. Pri tupališkem jezju je vrglo valovje truplo smrtno ponesrečene na obrežje.

Pritajen ogenj v šoli. V poslopje šole v Ribnici na Kranjskem je poklical upravitelj dimnikarja, ki je dognal, da so se saje že vnele, a je dimnik ometel in odšel. Dimnikar pa ni opazil, da se je že bil vnel v dimnik vzdan tram, ki je tlel počasi dalje. O polnoči je dogorel tram v šolsko sobo drugega nadstropja, ki je bila takoj v plamenu. Vsled prasketanja vzdramljena soseda je vzbudila pod gorečo sobo v pritličju stanujočega upravitelja, ki je poklical gasilsko pomoč in je bila nadaljna nevarnost kmalu odstranjena.

Nesreča na poti k svatbi. Marija Od-lazek, posestnica na Veseli gori pri Št. Rupertu na Dolenjskem, si je na poti k poročni maši svojega sina Franca pri padcu v gozdu zlomila desno nogo v stegnu. Mesto na ohcet, so jo morali spraviti v bolnico.

Zaključek grozne rudarske nesreče v Kakanju v Bosni. O strahoviti rudarski nesreči v Kakanju v Bosni smo že poročali zadnjič. Po uradni ugotovitvi je zgubilo življenje 127 rudarjev. Potegnili so iz rova 120 trupel, 7 jih še iščejo, a jih najbrž ne bodo našli, ker so bili ti nesrečneži v neposredni bližini eksplozije plina, ki ga imenujejo metan, in jih je najbrž popolnoma razneslo. Število vsled smrti 127 rudarjev prizadetih znaša 700 oseb. Deset družin je zgubilo po več članov. Smrtno je ponesrečilo 74 katolikov, 38 muslimanov in 15 pravoslavni. Družinam ponesrečenih je poklonil kralj 100.000 Din, kr. banska uprava v Sarajevu 300.000 Din in vlada je obljubila, da bodo prejemale prizadete rodbine dosmrtno pokojnino iz bratovske skladnice, ki bo po možnosti presegala povprečni zaslužek dosedanjih skrbnikov.

Dva velika požara. Dne 24. aprila v noči je izbruhnil požar v lesnem skladišču industrije »Našička« v Sušinah-Gjurgjevacu pri Osijeku. Gasilci so po-

Bolgarski ministrski predsednik in zunanji minister Mušanov (na sredi) v Berlinu.

žar omejili, a znaša z zavarovalnino krita škoda 4 milijone Din. — Dne 24. aprila ob 11. uri predpoldne je začelo goreti v selu Oštarije pri Ogulinu go-

Ljudje, ki trpe na otežkočeni telesni potrebi, in ki jih radi tega mučijo krvno prenapolnjevanje trebuha, pritisk krvi v možgane, glavobol, močno utripanje srca, dalje ki trpe na boleznih dančne sluznice, fišurah, hemeroidalnem zamotku, fistulah, jemljejo za iztrebljenje črevesa zjutraj in zvečer po četrtinko »**Franz Josefove**« **grenčice**. Vodilni zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da se poslužujejo »**Franz Josefove**« **vode** po operacijah z najboljšim uspehom. »**Franz Josefova**« **grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

spodarsko poslopje Jurija Fankoviča. Radi vetra je ogenj naglo preskočil na sosedna lesena ter s slamo krita poslopja. Tekom četrte ure je bilo uničenih 16 poslopij in med temi 8 stanovanjskih. Zgorelo je 6 komadov govede, 11 ovac in 2 svinji. Škoda znaša pol milijona Din.

Razne novice.

Truplo neznanе utopljenke je prinesla Mura nekod iz Avstrije pred železno grablje jeza papirnice v Sladkem vrhu ob severni meji.

Strašno dejanje blaznega očeta. V Spodnji Šiški pri Ljubljani v vili Goriške ulice je bivala družina Mirka Loeskeja, bivšega poštneega upravitelja v Trbovljah. Loeske je živčno bolan in je ostajal vedno doma. Žena Jožica, s katero je imel tri otroke, je v službi v Ljubljani kot poštna uradnica. Dne 25. aprila se je podala žena v službo in je pustila doma moža, njegovo sestro Kristino in tri otroke. Ob pol šestih je morala Kristina po opravkih iz stanovanja, katerega je zaklenila in oddala ključ neki strapki. Kristina je bila ob sedmih že nazaj doma. Ko sta z mačeho Mirka Loeskega odprli kuhinjo, sta videli, da se je v Kristinini odsotnosti zgodilo nekaj strašnega in je tako groznega dejanja zmožen samo blaznež. Nesrečni oče je v navalu duševne zmedenosti s starim bajonetom zaklal 7-letno Darinko, 5letno Lejo in 3letnega Mirka. Po krvavem dejanju se je mož oblekel v žensko obleko, si ogrnil plašč svoje sestre in pokril ženski klobuk. Odšel je pred pošto, kjer je počakal na svojo ženo in jo spremil domov. Še le pri pogledu na ljudske množice pred stanovanjem je žena spoznala, da se je moralo v njeni odsotnosti doma odigrati nekaj strašnega. Ko je obupno kriknila, so jo sosedje odvedli, policija je pa prevzela nesrečnega očeta, ki se je čudil, zakaj mora na policijo.

Skozi najvišjo goro v Evropi Montblanc bodo izvrtali predor, ki bo stal 300 milijonov frankov. Na sliki vidimo mestce Chamonix — izhodišče predora.

Strel iz silobrana pred sodiščem.

Pred ljubljanskim sodiščem se je zagovarjal dne 24. aprila 50letni posestnik Jožef Vrtačič iz Žibovega sela pri Novem mestu. Obtožnica mu je očitala, da je letos dne 30. januarja ponoči ustrelil kmečkega fanta Antona Turka. Pri Vrtačičevih so praznovali poroko hčerke Marije. Zvečer so fantje prišli voglarit in Vrtačič jih je pogostil. Čez dobro uro so pridrvili nazaj in vrnili nekaj vina, češ, da je prekislo. Drugi dan so isti fantje voglarili pri sosedu Barboriču, na povratku pa so začeli pred Vrtačičevo hišo razgrajati. Ker je Vrtačič to že pričakoval, se je bil oborožil s puško in se skril v hlev. Ko so prišli fantje mimo, je ustrelil v zrak. Takoj nato je videl prihajati od kozolca na dvorišče nekega moškega. Bil je Anton Turk. Vrtačič je sprožil. Turk se je po strelu obrnil in napravil le še kakih 10 korakov. Pristopili so fantje, ki so ga dvignili, nakar je izdihnil. Vrtačič je bil obsojen radi prekoračenja silobrana na leto dni zapora, pogojno za dobo treh let.

Klobuke za birmance in botre kupite najcenejše pri klobučarju Franc Berniku v Mariboru, Trg Svobode, med gradom in frančiškansko cerkvijo. 407

Velika izbira manufakturnega blaga v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica 15. Naši kupci dobe koledar »Slovenskega gospodarja«.

Skrofulozne rane. Ta dolga bolezen nakazi človeka, ker mu se po ozdravljenju pusti vidne nelepe brazgotine. »Fitonin« take rane hitro ozdravi, ne da bi ostali kakršnikoli znaki. Steklenica »Fitonina« stane 20 Din v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico št. 18 pošlje brezplačno »Fitonin« dr. z. o. z., Zagreb I-78. (Reg. pod št. 1281 od 28. VII. 1933.)

Obžalovanja vredni slučaji.

Prijet požigalec. Mariborska policija je zaprla in predala sodišču Ivana Petka, 32letnega delavca, ki je zažgal lev Marije Lilinger v Voseku. Zagrešil je tudi še posilstvo pri Sv. Marjeti ob Pe-

snici. Aretirani je že priznal oba zločina.

Uboj. V Juršincih pod Ptujem so se sprli fanti in smrtna žrtev je postal 22letni Kon. Polanec, katerega je ustrelil 23letni J. Holc iz Zagorcev. Ustreljenega so sodno raztelesili pri Sv. Andražu v Slov. goricah in ugotovili, da mu je krogla iz samokresa prebila srce, pljuča in odvodnico ter je obtičala v hrbtenici. Aretirani priznava dejanje z izgovorom na silobran.

*

Razno iz Prekmurja.

Turnišče. V pojasnilo po nepotrebem se razburjajočim osebam. Dne 21. marca sem poročal na tem mestu sledeče: Prejšnji teden se je vrnila iz Paračina g. Anica H. Kakor je pri mladih dekletih običajno, je tudi ona šla od doma, da bi si prislužila denarja za lepšo obleko in večje balo. Ker pa ji gospodar ni dovolil, da bi v nedeljo in ob praznikih zahajala k božji službi, je službo pustila in se je

vrnila domov, kar je lepo od nje itd. itd. Gdč. Anico očitvidno bode beseda »bala«. Zdi se mi, da je to besedo popolnoma narobe razumela. »Bala« je slovenska beseda in pomeni vse, kar nevesta, po domače sneha, dobi, ko se poroči. Gospodična pa si besedo »bala« razlaga v domačem prekmurskem narečju, kjer »bala« pomeni zavoj blaga, platna. Njeno razburjanje je čisto nepotrebno, ker je ves odstavek o njej napisan le pohvalno in ne poniževalno. Popolnoma nerazumljivo pa se mi zdi vznemirjanje g. Ivana P., ker se poročilo njega sploh ne tiče. — Poročevalec »Slovenskega gospodarja«.

Gomilica. Naša vas kakor tudi okolica ima mnogokrat nepovabljen in nedobrodošle goste, ki najraje prihajajo ponoči, ko že ljudje spijo. Ti dolgoprsti ponočnjaki kaj radi hrepene po tujem blagu, zlasti po perutninah. Tako so pred kratkim večim gospodinjam odnesli kokoši, a tokrat niso imeli sreče; kajti oko postave je čuječe in tudi tem kurjim tatovom so prišli orožniki na sled ter z njimi pošteno obračunali, kar jih bo najbrž spamevalo.

Dolina votlin v Karmelskem pogorju.

Angleški in ameriški starinoslovci so odkrili na znanem Karmelskem pogorju v Palestini podzemeljske votline, ki so že obljudene skozi neverjetno dobo — 100 tisoč let. Tamkaj so zadeli na dosedaj najstarejša človeška okosija. Ta okostja so dobro ohranjena in so preračunali njih starost na 75 tisoč let. V onih davnih predzgodovinskih časih, ko je počivala Evropa pod debelo plastjo leda, se je veselila Palestina toplega ter deževnega podnebja. Tedaj so se podili tam kak bivoli, nosorogi, po vodni konji in krokodili. Saj so našli pre-

Januš Golec:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

In res! V poltemo zavutih zgodnjih urah je bilo opaziti pod hribom gibanje in tekanje, ki se je strnjalo v krog. Kruci so pripravljali napad. Straže so pozvale na opazovanje župnika. Poveljnik je uganil kmalu, za kaj bo šlo tokrat. Napadli bodo strelci. Vsak bo držal pred seboj po eno in več debelih vreč s slamo. Po trebuhu se bodo plazili navzgor do volčjih jam. V te bodo pometali vreče, skočili sami vanje in seve na s slamo zavarovano vrečo, sicer bi se nabodli. Vsak bo izpulil s časom ostre kole in čepel precej udobno ter varno kakor v zakopu. Iz jam bodo otvorili ogenj iz pušk na jeruzalemske nasipe v trenutku, ko se bodo ponovno pojavile za njihovimi hrbti vrste lestvarjev in kjarjev. Nekaj teh strelcev — vrečarjev bodo že upihnil iz utrd s strelji; ostalo bo treba iztrebiti s previdnimi protinapadi. Tako se je glasil poveljnikov poduk, katerega so bili potrebni branitelji.

Kruci so se že plazili na kreber po hribu, porivo-

17. nadaljevanje.

vajoč pred seboj natrpane vreče. Tokrat niso tulili po indijansko. Čuti je bilo le pritajeno hrsanje obleke po zmrzli zemlji, katerega je prekinjal še vedno obupni jek s smrtjo se borečih po volčjih jamah. Tudi vrečarji so varali sami sebe v nadi, da bodo gotovo presenetili prve zmaže pijane v spanju in se potegnili do cilja neopaženo ter brez izgub.

Komaj so se priplazili v strelno razdaljo, so zaplamtele visoko plamenice na vseh koncih zakopov. Osvetljevale so liki kača lazeči cilj. Na rezko povelje so odjeknili s hriba navzdol prvi strelji. Kruc, ki ni skrnil v trenutku oddaje prve salve butice za vrečo, se je zakotalil po hribu v objemu majke smrti. Nezadeti se niso spustili v beg. Planili so kvišku, vsak vrečo za ramo, in že je izginil v jami, kjer se je spustil na vrečo brezobzirno na že nabodena tovariša in mu pomagal s težo lastnega telesa hitreje v večnost. Naskok na jame in izgin v njih se je odigral z naglico, da Miklavčani nihi utegnili niso, da bi bili ponovno nabili svoje krese in pihalnike.

V jamah potuhnjenih napadalcev ni nikdo več videl. Da so pridno na delu, so pričali polomljeni kolci, ki so frčali iz pasti na vse strani, in številni

Čeprav ste danes zdravi, lahko že jutri zbolite na gripi, angini itd. Mislite v tem slučaju na ASPIRIN tablete in na Bayerjev križ ki Vam jamči za njihovo pristnost.

ASPIRIN

V. z. »JUGEFA« k. d., Zagreb, Gajeva 32. Oglas je registr. pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

Črensovci. Pred nedavnim se je začel pri nas tečaj za trajno vezenje. Vodi ga učiteljica vezenja gđc. Marija Kogovšek iz Ljubljane. Na tem tečaju se dekleta marsikaj lepega in koristnega nauče, zato se ga pridno udeležujejo.

Bogojina. V prvi polovici preteklega meseca so pri nas žalostno zapeli mrtvaški zvonovi ter oznanjali smrt g. Jožefa Časara. Pokojni je bil delaven mož. Bil je namreč med ustanovitelji naše kmečke hranilnice in posojilnice, obenem pa vnet delavec v zadrugi. Njegova pridnost in delavnost se že izraža v tem, da je dal šolati vse svoje otroke, čeprav je bil manjši posestnik. Toda dobrobit otrok mu je bila tako pri srcu, da je rajši sebi pritrgal od ust, kakor pa da bi otroci ostali doma neizšolani. Zapustil je več otrok, ki so že vsi pri svojem kruhu, razven najmlajšega Franceta, vnetega delavca v akademskih društvih, ki študira na ljubljanski univerzi pravo in bo predvidoma v kratkem končal. Francetov brat Vinko pa že par let deluje kot učitelj v Genetovcih in je v svojem delokrogu dosegel lepe uspehe. Vsled svoje delavnosti in domačnosti je pri ljudeh, ki so večinoma Madžari, postal zelo priljubljen in gotovo bi jim bilo težko, ako bi bil službeno premeščen. Francetova sestra Anica je lani diplomirala v ljubljanski bolnici, ena pa se je posvetila samostanskemu življenju in postala sestra-nuna, dočim je najstarejši Jože poročen v Murski Soboti. Pokojni g. Časar je zadnje čase vsled boleznj začel hirati in bolezen ga je premagala. Spreviden s sv. zakramenti je vzorni katoličan in skrben družinski oče zatisnil oči k večnemu počitku. Naj mu bo lahka zemlja, a žalujočim domačim in vsem sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Dolnja Lendava. Dne 15. marca se je pri nas vršil občni zbor krajevnega odbora Udruženja vojnih invalidov v Dolnji Lendavi. Izvoljen je bil ponovno stari odbor. Obisk je bil slab, tem bolj pa dne 22. marca. Tega dne se je namreč vršil redni občni zbor »Udruženja trgovcev v D. Lendavi«. Zborovali smo v prostorih hotela »Krona«. Občnega zbora sta se udeležila g. Čeh Franc, predsednik Združenja trgovcev v Murski Soboti in zastopnik TOI g. Igo Kaiser, tajnik Zveze trgovcev v Ljubljani.

Dolnja Lendava. Dne 23. marca, ob treh popoldne so dobili naši vrli gasilci telefonični poziv na pomoč k požaru v D. Mihajlovcu pri Čakovcu. V par minutah so bili zbrani in 16 jih je odbrzelo z veliko motorno brizgalno proti kraju nesreče. Ko so prišli na kraj požara, so videli že veliko razdejanje, a niso se obotavljali, temveč so se takoj lotili dela ter reševali, kar so mogli. Z delom so začeli krog četrta na pet in delali neprestano do četrta na 11. uro. Motor je izvrstno deloval, dočim je pri dveh drugih brizgalnah se pokvaril. Zelo lepo od naših gasilcev, da so bližnjemu takoj pripravljeno pomagati ter se ne pritožujejo, čeprav delajo brez počitka celih šest ur. Kakor je že list poročal, je zgorelo nad 100 hiš in gospodarskih poslopij. Vzrok požara še ni znan.

Dolga vas. Danes teden smo na tem mestu poročali, da je pri naš tik ob madžarski meji kar nenadoma začel goreti gozd. Po natančnejših raziskavanjih so dognali, da je zgorelo skoraj 10 oralov gozda, ker znaša približno 10.000 Din škode.

Širite „Slov. gospodarja“!

nasprotujejo z besedo in agitacijo, drugi z nasiljem. Nasilno mu nasprotujejo nacionalisti, ki stavijo narodnost nad vero. Mladina mora narodno čutiti, vsak njen življenjski dih mora biti prešinjen z narodnostnim duhom, vera je postranska stvar. Nacionalistični pretiranci gredo v svoji zagrizenosti celo tako daleč, da proglašajo vero kot škodljivo in pogubno za narodnost, ker ovira s svojo versko moralo (verskimi

predpisi za življenje) razmah vseh sil narodnostnega pokreta.

Na tem stališču je nemški narodni socializem, ki onemogočuje delovanje katoliških mladinskih organizacij v Nemčiji ter jih preganja do uničenja. Geslo, ki ga je izdala Hitlerjeva mladina, slove: »Katoliško mladino je treba naučiti nemško misliti.« Katoliška mladina bi ne smela več misliti krščansko, marveč nemško = pogansko nemško. Njeno teženje in stremljenje mora biti naravnano ne k Bogu kot končnemu življenjskemu cilju, marveč k ojačitvi nemške pasme in očiščenju nemške krvi, ki je prva na svetu. Nemška pasma, nemška kri, nemški bog: to so tisti maliki, ki naj jim služi nemška mladina in vse nemško ljudstvo. Ker pa nemški katoličani nočejo sodelovati pri nemškem narodno-socialističnem malikovanju, so izpostavljeni preganjanju, ki ga trpi v dnevno rastoči meri katoliška mladina.

Na isti sovražni liniji zoper katoliški mladinski pokret se z nacionalisti nahajajo tisti, ki so jim drugače protivni, ker stojijo na skrajni levici: mednarodni socialisti in komunisti. Predzadnje nedeljo v aprilu so to dokazali španski socialisti. To nedeljo je bila napovedana velika manifestacija katoliške mladine v Eskorialu (severno od Madrida). Da bi to prireditev, za katero je bilo napovedanih 50.000 udeležencev, onemogočili, so socialisti napovedali za Madrid in okolico 24urno splošno stavko. Socialistična hudobna nakana se ni posrečila, vlaki so kljub stavki vozili, popeljali so udeležence kongresa v Eskorial in zopet domov. To je brezverne socialiste tako razkačilo, da so napadali posebne vlake, avtobuse ter druga vozila, v katerih so se vozili člani katoliških mladeniških organizacij. Katoliški mladeniči in člani ljudske Akcije so se branili z orožjem ter so z orožjem v rokah izvojevali svobodno pot svoji veličastni manifestaciji.

★

Sovražniki katoliškega mladinskega pokreta.

Katoliško mladinsko gibanje ima na svetu razne nasprotnike. Nekateri mu

mrličji ter še vedno na pomoč vpijoči težki ranjenci. Tudi slednji so morali iz jam, da so našli v njih kritje zdravi tolovaji.

Utrjevalnega dela po jamah niso smeli opazovati branitelji mirno. Enkrat vgnezen Kruc bi lahko pogubonosno čivkal iz svoje puške cele dneve in vznemirjal tabornike. Župnik je zapovedal podkuriti lonce ter kotle s smolo. Prve vrste izpadnikov so se lotile jamarjev v kritju pušk s polnimi piskri vrele smole, katere se sigurno ni nadejal nobeden sovražnik. Da je bilo povelje na izpad z vrele smole posrečeno izbrano, je oznanil taboru krik, tuljenje in obupni skoki iz jam. Kruci — strelci iz volčjih jam vsi opečeni po vinogradih, za njimi dobro pomerjeni strelji. Sedaj je bil celo poveljnik mnenja, da bodo uživali par dni mir, dokler ne bo dobila ravbarska golazen ojačenj ali topov iz Čakovca.

Zimsko jutro je pozdravilo vrle branitelje od otrok ter mater in očetov. Vse je bilo na kolenih v glasni molitvi v hramu žalostne Matere božje, v katerem je pel sveto mašo zahvalnico župnik Stariha ob pritrkovanju zvonov.

Po končani službi božji je vrelo vse na okope,

odkoder je bil ono jutro po odbitju drugega napada kot ribje oko čist razgled. O sovražniku ne sluha ne duha. Ali je sploh pobegnil, ali se pa skrnil kam dalje, da si odpomore od občutnih izgub. Poveljnik je oznanil popolno varnost in pokop mrličev, katerih so našli 156 in nekaj še pri življenju ostalih ranjencev, ki so kmalu umrli vsled izgubljene krvi, prezebe in na zvižajočih bolečinah zastrupljenja.

Dveh lepih zmag brez vsake izgube so se veselili Miklavčani in se zahvaljevali nebeški Materi, da jih ni prepustila pokolju in požigu. Župnik je dal nanositi naslednje predpoldne na najbolj vidno točko Jeruzalema grmado in jo zažgati radi čistega neba, da so morali videti njen visoko segajoči plamen do Čakovca, po celem Murskem polju in v Krajini. Goreča grmada z jeruzalemskega griča bi naj oznanila po dogovoru s »hauptmanom« Veržejcem zavrnitev prvih napadov in bila obenem opozorilo, naj prihitijo na pomoč, odrežejo Krucem umik in jih potolčejo do zadnjega. Kres je prasketal veselo, se vzpenjal visoko proti nebu in pel v svetlih plamenih prvo hvalnico za zmago nad sovragi pri tokratnem in največjem vpadu strašnih Krucev!

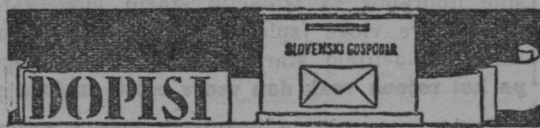
ostanke od vseh baš kar naštetih živalskih vrst. Starinoslovci so raziskovali karmelske voltline zadnjih 6 let, in so dokazali, da so služile človeku skozi 100 tisoč let v bivališče. Prvočni prebivalci karmelskih votlin so bili iz kamene dobe, nadaljni narodi, katere omenja sv. pismo stare zaveze in pozneje pa Arabci, ki so še danes doma v podzemeljskih luknjah gore Karmel.

20.000 slonov pa eden avtomobil.

Gotovo še ni bilo slišati, da bi bil avtomobil zamenjal lastnika za 20 tisoč slonov. V naslednjem slučaju ne

Velika Nedelja. Pri katoliškem društvu začne prvo nedeljo v maju dne 6. poslovati oživotvorjena knjižnica. Društvo je nakupilo z nabranim denarjem nekaj novih knjig, ki jih da sedaj na razpolago čitanja željnemu ljudstvu. Izposojuje se ob nedeljah eno uro pred drugo službo božjo, nakar se dvorana zapre. Izkaznica za knjižnico stane 2 Din, izposojnina za knjigo pa 50 par. Segajte pridno po

dobrih in lepih knjigah, ker le take poplemenitijo naše duše. — Obljubljene »Rokovnjače« nadaljevanje »Legijonarjev« sedaj ne bomo igrali radi nastalih nepričakovanih ovir. Pač pa bomo podali za zaključek letošnje sezone krepko kmečko in življenjsko resnično igro »Užitkarji«. »Rokovnjači« pa so preloženi na poznejši čas.

Šmiklavž pri Slovenjgradcu. Dne 15. aprila je preminul tukajšnji odlični posestnik Anton Pritožnik, po domače Štih v Šmiklavžu, v najlepši moški dobi šele 54 let. Po šesttedenskem bolehanju je postal žrtev hude bolezni legarja na možganih. Pokojni Štih more tukajšnjim možem in mladeničem v mnogem oziru služiti kot vzgled. Bil je zelo delaven, trezen in varčen mož. Najprej je skozi 20 let gospodaril na veliki pa zelo težavni kmetiji pri Spodnjem Potovniku na Graški gori. Nato je leta 1927 to kmetijo, ker so mu plazovi veliko škodo delali, prodal in kupil za 1 milijon kron tukajšnje lepo in veliko Štihovo posestvo. Kljub hudim časom je znal svoje gospodarstvo v ravnovesju ohraniti in je bil izmed redkih kmetov, ki nimajo dolga. Bil je zelo razumen mož, navadno je bil občinski odbornik, skozi eno dobo je bil celo župan bivše tukajšnje občine, nazadnje je bil načelnik tukajšnjega cerkveno-skladnega odbora in je z veliko skrbnostjo izvršil obširna popravila pri župnišču in meznariji. Kar se mora pa posebno povdarjati, je bil pokojni Štih vzoren katoliški mož, njegova hiša je bila posvečena Jez. Srcu, bil je, edini izmed tukajšnjih posestnikov, član 3. reda sv. Frančiška in član Apostolstva mož. Bil je velik cerkveni dobrotnik, za nabavo novih zvonov je daroval veliko svoto 10,500 kron. Njegov pogreb je bil prav veličasten, g. župnik je govoril vrlemu možu v slovo. Vz glednemu in zelo zaslužnemu možu ohranimo hvaležen spomin!

Zgornja Poljskava. Žalostno so v soboto dne 21. t. m. zaklenkali zvonovi na Zgornji Poljskavi in žalostno je v naših srcih odjek-

nila vest, da je zapustil to solzno dolino, spreviden s sv. zakramenti, mladi, 30letni posestniški sin Robar Ivan, edini sin daleč naokoli znane in spoštovane rodbine v Gaberniku. Jetika, najhujša uničevalka mladih življenj, je pretrgala nit njegovega življenja in s tem odzvela staršem edino oporo na stara leta. Dolgih šest let si se, nepozabni in dragi nam Ivan, boril junaško proti tej kruti morilki, iskal pomoči pri zdravnikih, v zdraviliščih, v Rogaški Slatini in na Golniku; noč in dan sta čuvala pri tebi s strahom in nado v srcu skrbna roditelja, a žal, vse zaman. Bolezen je bila močnejša od tebe, dolgo si se upiral, a končno si podlegel. Rajni je dovršil kmetijsko šolo v St. Juriju, kjer si je pridobil mnogo temeljitega strokovnega znanja, ki ga je s pridom uporabljal pri gospodarstvu. Tako je skupno s skrbnim očetom povzdignil posestvo do take veljave, da služi vsem vaščanom za vzor. Blagi pokojnik naj v miru počiva, dobrim staršem naše sožalje!

Sv. Barbara v Halozah. Priplaval je angel smrti ter pobral te dni iz naše sredine pridnega moža, gospodarja zelo uglednega Antona Bratuška, posestnika v Gradiščah, v starosti 59 let. Bil je več let naročnik »Slovenskega gospodarja« in drugih nabožnih listov, naklonjen cerkvenim uslužbencem, kakor tudi vsem revežem. Kdor ga je obiskal na njegovem domu, ga je postregel po možnosti. Omenjeni je bolehal že dolgo časa, nakopal si je bolezen v svetovni vojni. Zgradil si je lep nov dom ter uredil svoje posestvo tako, da je drugim za vzgled. Nekdaj v mladih letih je vršil tudi službo cerkovnika v župni cerkvi Sv. Barbare, zato mu je tudi g. župnik Grobler v zadnje slovo pri odprtem grobu govoril poslovilne besede, da so navzoče ganile do solz. Med drugim je g. župnik omenil, kako je pokojni natančno in vestno gojil svoje vi-

nograde ter podpiral reveže, za kar mu naj bo plačnik Vsegamogočni v nebesih. Zapuščena žena in dva sinova, katerim izrekamo naše iskreno sožalje, ter ne pozabimo na dobrega Tončka, spominjamo se ga v molitvi!

Sv. Marijeta n. Gasilska četa Kv. Marijeta n. Pt. priredi v nedeljo dne 6. maja proslavo za obstoj petletnice, blagoslovitev novega gasilskega prapora, ki je delo č. šolskih sester v Mariboru, popoldne ob pol treh pri gasilnem domu v Gorišnici, po blagoslovitvi zabijanje graviranih zlatih žrebljev z imeni naših darovalcev, ki jih je lepo število okoli 120. V slučaju slabega vremena pa se preloži blagoslovitev na drugo nedeljo dne 13. maja.

Slaptinci. Tukaj je umrl v starosti 67 let g. Franjo Švagl, posestnik in slikarski mojster. Pokojni se je udeležil svetovne vojne ter je takoj po končani vojski dal sezidati krasno kapelico na čast Vsemogočnemu za srečno povrnitev. Zelo dosti je tudi storil za gasilno društvo, katerega je bil ustanovni načelnik, za kar je tudi leta 1928 sprejel častno diploma. Veliko je storil za veteransko društvo, kateremu je predsedoval do svoje smrti, ga ustanovil in bil član nepretrgano 25 let. Da je bil pokojnik res ideal družtev, je pričala udeležba na njegovi zadnji poti, katere so se udeležili gasilci iz cele bivše šentjurske župe in veteranci štirih društev z gasilsko godbo na čelu, ki mu je zaigrala zadnje žalostinke. Ob odprtem grobu se je zahvalil v imenu društva vsem, ki so spremili rajnega na zadnji poti in vzel slovo od pokojnega sotovarša, komandir veterancev Lojze Lupša. Bodi mu ohranjen blag spomin, ostalim naše prisrčno sožalje!

Pršetinci pri Sv. Tomažu blizu Ormoža. Dne 23. aprila sta se vršili pri nas popoldan dve poroki. Veronika Novak iz ugledne hiše, vdova po rajnem Vincencu Veldin, si je vzela za druga na pot življenja Skuhala Martina iz domače vasi. Druga, Marija Vaupotič, hčerka lani preminulega Matevža Vaupotiča, kmeta v Pršetincih, je podala roko Horvat Alojziju, prevozniku pošte Sv. Tomaž—Ormož. Obema paroma kličem v imenu bližnjih in daljnjih okoličanov: Bilo srečno!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Gotovo si mislite, da naš dopisnikar počiva v zimskem spanju, pa

gre za žive slone, ampak za take iz slonove kosti, rezbarije Indijca, ki bi se bil rad dokopal do avtomobila, a ni imel toliko denarja, da bi si bil izpolnil največjo željo. Lepega dne se mu je prismetljajala sreča v podobi Angležinje, ki bi se bila rada vrnila po večletnem bivanju v Indiji nazaj na Angleško, poprej pa je hotela prodati svoj avtomobil. Ko je že popraševala okrog zastoj po kupcu, so ji imenovali ime indijskega rezbarja. Možu je dopadel avto, a kakor rečeno, mu je manjkalo za nakup denar. Konečno je ponudil Angležinji kot protivrednost 20 tisoč slonov

Po zmagi in pri daljšem odmoru je imel stari Draša dovolj prilike, da je kratkočasil branilce ob dolgih večerih z zanimivimi doživljaji iz svojega življenja.

Kot propovednik je hotel imeti poprej z dobro kapljico uglajeno grlo in povrh ga je še bilo treba lepo prositi, da je zaupal mladim in starejšim radovednejšem svojo zgodovino. Najrajši je začel z dogodkom, ki je tvoril nekak mejnik vseh njegovih doživetij in mu je vsilil vojaško suknjo. Da bi ga vsi natanko razumeli, je dvignil Draša jezik s posebnim poudarkom in pričel:

»Predvsem morate znati, da sem ravno tako Veržejec ko »hauptman« Ropoša. Le to je šent, ker nisem nikdar poznal ne očeta in ne matere! Starša sta morala biti ubogi pari, da sta rajši poprej pobegnili iz obmurske solzne doline, predno sem si utegnil utisniti spominu: kaka in kaj sta bila. Bog jima nakloni raj kljub brezbriznosti za mojo odgojo in usodo, za katero so poskrbele v moji nežni mladosti dobre veržejske mamike.

Pri Ropoševih sem bil za pastirja. Pod klobukom in v hlačah za maloga hlapca in po dvajsetem letu

mi je zaupaval tu in tam Karlov oče par konj. Na Ropoševini je bilo že tedaj dovolj dela in jela. Mi odrasli »čehi« smo radi čutili za nedelje in praznike kaj okroglega v žepu, za kar je bila trda.

Nekaj veržejskih postopačev je izsledilo po doljnolendavskih šumah kostanjeva drevesa, za kojih debeli sad se ni brigal ne ogrski graščak in ne tlačan. Kar cele koše kostanja so prinašali preko Mure in ga prodajali ob nedeljah po Radgoni, Ljutomeru in celo po Čakovcu. Zaslužek ni bil bogzna kaj, nekaj je le vrgel, saj je bil kostanj zastoj in trud se je izplačal. Hitro sem bil pri kostanjarjih. Osvojil sem si Ljutomerski trg. Za župnišče in za boljše hiše sem izbral debelejšo in skrbno prebrano blago, kateremu ni bil kos nobeden drugi. Premožnejši Ljutomerčani so pekli, kuhali ter jedli le Drašekov kostanj. Kostanjeva trgovina je cvetela seve le na pozno jesen, in sicer nekaj nedelj.

Slo je ono jesen h kraju s kostanjem, ko mi je naročil g. Ljutomerski župnik, naj bi poskrbel zanj in za župana par večjih brent tega zlahtnega sadu v jezicah. Neizluščen kostanj se ohrani daleč v zimo in je

ni res, veselih novic nima kaj poročati, malovrednih pa noče širiti med čitatelje »Slov. gospodarja«. Predzadnja sobota, ko je divjala strašna nevihta, je strela udarila v gospodarsko poslopje posestnika Josipa Križaniča v Slaptincih. Domačim gasilcem se imamo zahvaliti, da požar ni objel cele vasi, ker so hiše večinoma lesene in s slamo krite. Naši požrtvovalni gasilci so bili takoj na mestu nesreče s svojo novo motorno brizgalno in so napeli vse moči, da so rešili sosede strašne nesreče, ki bi je zadela brez gasilske pomoči. Rešili so tudi svinjske hleve pogorelcu, ki so bili zraven gorečega poslopja. Ljudje so kar strmeli, ko so gledali, kaj je zmožna motorna brizgalna, katero so si nabavili v minulem letu in so bili sedaj prvič z njo v pomoč bližnjemu. Posebne zasluge si je stekel poveljnik gasilskega društva Suháč Tomaž za njegovo spretno vodstvo pri gašenju in za njegovo neumorno delo v gasilni četi. Njegova zasluga je, da ima četa tako dobro motorno brizgalno. Upamo, da bodo tudi v bodoče vedno pripravljene za pomoč bližnjemu.

Nazarje v Savinjski dolini. Odšel je od nas na Brezje naš dobri, daleč na okoli znani in priljubljeni g. pater Vladimir Bobek. Otroci so izgubili z njim ljubljene kateheta, klarice in križarji blagega voditelja, župljani pa dobrega in skrbnega duhovnega očeta. Naj Bog blagoslovi njegovo nadaljnje delovanje!

Gospodarske zanimivosti.

Občni zbori treh posojilnic.

Danes priobčujemo poročila z občnih zborov treh posojilnic: Spodnještajerske v Mariboru, Ljudske v Celju in Kmetske v Ptuj. Ob tej priliki moramo povdariti sledeče:

Vse posojilnice kljubujejo danes največjim težavam. Oni, katerim so služile in še služijo, to so vlagatelji in posojilojemalci, so jim manj prijateljsko naklonjeni. Vlagatelji hočejo vse ven, posojilojemalci nočejo oziroma ne morejo vračati posojil. V Koprniškem območju je v zadnjih dneh prišlo do raznih incidentov, ki kažejo na to, da se vlagatelji in posojilojemalci ne morejo razumeti. V Mariboru so vlagatelji in posojilojemalci prišli do sporov, ki kažejo na to, da se vlagatelji in posojilojemalci ne morejo razumeti.

In tako ljudje raje zaupajo denar bogve komu, ker ne poznajo razmer, samo svojemu domačemu zavodu ne.

Kljub tej splošni nezaupnosti pa vendar cmenjeni trije zavodi uživajo še stalno zaupanje javnosti. To zaupanje ima podlago v tem, ker ljudje sami vidijo, kako modro in prevdarno se vodijo ti zavodi. To zaupanje bo pa ohranilo te zavode, da bodo ostali svobodni vsega zunanjega vpliva ter bodo ohranili svojo moč in vršili tudi v bodoče veliko svoje delo, ki je bilo preizkušeno že nekoč v narodnostnih in gospodarskih bojih. Ljudje božji, to so vaši zavodi, čuvajte jih kot svojo lastno hišo! Iz poročil boste videli, da ti zavodi to zaslužijo.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.

Že 26 let deluje Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru. Na tisoče ima vlagateljev, članov pa ima 4675. Kljub velikemu

pomanjkanju gotovine je splošno znano, da je v Mariboru ena najtrdnjših. To se pozna tudi iz tega, da njene hranilne knjižice nihče ne prodaja, ampak vsak za njo zahteva vseh 100% vrednosti. Ako bi ljudje mogli vračati posojila, bi Spodnještajerska izplačevala vse vloge v celoti. Vse nove vloge pa nalaga tako, da jih ima takoj razpoložljive in ljudje so začeli že vlagati, tako da ima zavod teh novih vlog že nad 1,500.000 Din. Teh vlog seveda ne sme uporabiti za izplačilo starih vlog, zato more stare vloge izplačevati le v toliko, kolikor odplačujejo stara posojila. **Nove vloge pa kot rečeno vsak dan vse v celoti izplačuje.**

V stanju posojil in hranilnih vlog v preteklem letu ni bilo velikih izprememb. Posojila so se zvišala za 3,156.209.95 Din, vloge so se znižale za 3,156.454.09 Din. Ves denar ima Spodnještajerska dobro naložen in ne bo imela zaradi svojih naložb pri drugih denarnih zavodih, ki jih je 15 po številu, nikake občutne škode. Tudi posojila so vsa popolnoma zavarovana. Za kako malenkostno izgubo, ki bi

V Kopenhagenu na Danskem so se vršili spopadi med policijo in stavkujočimi mornarji in kurjači.

mogoče zabavati z njim želodec ne le pri vinskem moštu, da, celo ob poliču že pretočenega vina.

Sama peklenska skušnjava me je obsenčila pri fajmoštrovem naročilu. Vrinilo se mi je na misel: Drašek, kaj bi bilo, če bi ti enkrat nekoliko potegnil ljutomersko gospodo? Nisem se udal kar na mah skušnjavcu. A zmogel me je le in zagazil sem v goljufijo. Nabral sem po dolnjelendavskih gozdovih ježičnatega kostanja in ga spravil v Veržej, kjer sem ga izluščil.

Takrat sem spustil v žep dvojni dobiček. Luščeni kostanj sem prodal najprej po Ljutomeru na drobno; prazno facje ali ježičje sta plačala župnik in župan kar povprek, ne da bi si bil ogledal kateri robo natančneje. Iz trebušastih brent sem sesul ježičje v kot pivnice v župnišču in pri županovih. Zanesli so se na moje poštenje in radi tega mi je uspela prevara brez truda.

Kako sta luščila trška gospoda po prvem pretočenju vina prazno facje, ali sta ga pekla ali kuhala, še do danes ne znam. V svoji mladostni kratkovidnosti sem se režal lumpariji. Šele drugo jesen sem se do-

misлил, da sem si zaprl z goljufijo Ljutomer za vselej. Pohajal sem s kostanji v Radgono in k Veliki Nedelji.

Lepega dne me je srečal pri prenašanju kostanjevega bremena k Veliki Nedelji konjar ljutomerskega g. župnika. Pravil mi je, kako se vsi čudijo, zakaj me ni več v Ljutomer. Kar sline se cedijo tržanom po mojem okusnem in debelem kostanju. Niti z besedico se ni dotaknil, da bi se bil kdo hudoval radi plačane potegavščine s praznim ježičjem.

Po temeljitnem preudarku in po vseh predvidenih varnostnih pripravah sem mahnil z brento prihodnjo nedeljo v Ljutomer. Prodal sem blago brez poziva na obračun radi lanske potegavščine. Župnišče in župan sta poslala služinčad po več meric kostanja. Tri nedelje eno za drugo mi ni nikdo niti z mezincem pokazal, ker sem bil vnovčil kostanjeve odpadke za užiten sad.

(Dalje sledi.)

in kupčija je bila gotova. Na ta način je prišla Angležinja v posest najbolj redke živalske zbirke, ki sploh obstoja. Sloni so upodobljeni natanko po naravi. Videti je živali na potu k vodi, kako se igrajo, slonovke z mladiči, kratko in malo slone v vseh mogočih položajih in velikostih. Kak umetnik da je ta indijski rezbar, je razvidno iz tega, da so najmanjši sloni izrezani v velikosti grahovega zrna. Angležinja je z zamenjavo rabljenega avtomobila za 20 tisoč res umetniško izdelanih slonov na nepregledno visokem dobičku.

Kupujte pri naših inserentih!

jo morda čas seboj prinesel, ima Spodnještarska svoje lastne rezerve v vrednosti več milijonov. Vse vloge so poleg tega zavarovane še z vsem premičnim in nepremičnim prenoženjem vseh 4675 članov, kar znaša nad 600 milijonov, kar je gotovo dovolj veliko jamstvo za svoto vlog v znesku 54.756.190.18 Din.

Ljudska posojilnica v Celju.

Iz letnega poročila in poročila načelnika Ljudske posojilnice v Celju na občnem zboru z dne 13. aprila t. l. posnamemo sledeče: Število zadrušnikov je znašalo koncem leta 1933 — 5722; hranilne vloge so se v letu 1933 znižale za Din 7.436.328.55 in so znašale koncem leta 1933 — 85.517.226.74 Din; posojila so padla v minulem letu za Din 8.604.733.61 na Din 67.243.380.49, in sicer je znašalo stanje posojil na hipoteke Din 37.372.755.03, poroštvenih posojil je Din 5.282.770.46 in v tekočem računu Din 24.587.855. Čistega dobička je posojilnica izkazala Din 207.011.23, ki se v celoti pripíše rezervnemu skladu. Stanje rezervnih skladov je znašalo koncem leta 1933 Din 2.290.759.34; pri tej svoti še ni vpoštevani dobiček zadnjega poslovnega leta.

Poslovanje zavoda se je v letu 1933 precej zboljšalo vsled ugodne hmeljske sezone. Ako bomo še imeli eno ali dve tako ugodni letini pri hmelju, bo mogla Ljudska posojilnica v Celju svoje poslovanje po večini normalizirati. Nove vloge polagoma zopet dotekajo, kar je znak, da se zaupanje zopet počasi vrača. Nove vloge zavod točno v celoti izplačuje.

Kmetijska hranilnica in posojilnica v Ptuj

je imela dne 12. aprila svoj 24. redni občni zbor, katerega se je udeležil tudi nadrevizor g. Pušenjak. Občni zbor se je vršil v znamenju rekonstrukcije in obnove, kajti štirje zasluženi člani načelstva so izstopili iz odbora in sicer: dosedajni načelnik g. Jurij Kuhar radi starosti, odborniki g. župnik Ferdo Pšunder iz Ruš radi oddaljenosti, g. Ferdo Fras radi tajništva in g. Martin Toplak vsled bolezni. Odstopivši načelnik g. Jurij Kuhar, ki je dolgih 24 let skrbno in vestno vodil posojilnico, je bil soglasno izvoljen za častnega načelnika. Dobri Bog ga ohrani še mnogo let. Za novega načelnika je bil izvoljen g. Martin Vrabl, trgovec in posestnik v Ptuj, rodom kmetijski sin iz Mestnega vrha, katerega oče Ivan je bil tudi več let član načelstva in soustanovitelj posojilnice. Za odbornike v načelstvo so bili izvoljeni gg.: prošt dr. Ivan Žagar iz Ptuja, župnik Štefan Belšak iz Vičave, posestnik Simon Kuhar iz Zabove, posestnik Jožef Pihler iz Velovleka, posestnik in župan Franc Rašl iz Rogoznice in posestnik in kolar Janez Simonič iz Brstja. V nadzorstvo pa gg.: profesor Franjo Stiplovšek iz Ptuja, posestnik Jurij Čeh iz Podvinc, posestnik Janez Prosenjak iz Spuhlja, posestnik in župan Franc Svenšek iz Grajene in posestnik ter gostilničar Anton Vilčnik iz Mezgovca. Bilanca izkazuje ob koncu l. 1933: članov 1655, hranilnih vlog 11.839.725 Din, posojil 7.478.779 Din, rezervnega zaklada 827.526 Din.

Kmetovalci in taksiranje računov. Finančno ministrstvo je pojasnilo, da kmetovalcem, ki prodajajo blago neposredno kupcem, ni treba izdajati računov in ne plačevati novih taks. Če prodajajo potom svojih zadrug, morajo te takse plačati. Tudi zadruge morajo te takse plačevati.

Nove takse na račune. Računi do 20 Din so takse prosti, računi od 20 do 100 Din morajo biti taksirani po 50 par, računi nad 100 Din

po 1 Din. Če tudi kdo za gotovino kupuje, mu trgovec mora dati taksiran račun, sicer je kaznovan. Trgovci so sklenili, da bodo te takse pobirali od kupovalcev. Bolje je, da jih kupovalci res plačujejo, sicer bodo trgovci povišali cene blagu, kar bi bilo za kupovalce še slabše. Kdor ima 100 taksiranih računov, jih naj nese na davkarijo, dobi 25% denarja nazaj!

Denarni trg. Avstrijski šiling se je podražil in moramo danes plačati za 1 šiling po Din 9.35—9.40. Ostali denar je ostal neizpremenjen v vrednosti napram dinarju. Kakor poročajo časopisi, bodo na denarnem trgu nastale kmalu izpremembe in sicer v zadevi nemške marke in italijanske lire.

Kako posojuje Obrtna banka kraljevine Jugoslavije denar? Iz poročila, ki smo ga prejeli, vidimo, da je ta državna banka posodila v celoti 101.757.203.50 Din. Od te svote v Beogradu 73.43%, v Zagrebu 15.89%, v Ljubljani 6.31%, v Sarajevu 4.31%.

Občina Zagreb si je pomagala ter je z dovoljenjem vlade izdala za 50 milijonov Din blagajniških bonov, s katerimi bo odplačala svoj dolg pri zagrebški mestni hranilnici, ki bo na ta način prišla do denarja.

Italija je zaprla lesno trgovino z nami s tem, da je tako povišala carino, da moramo dobaviti les — zastonj, ako hočemo z drugimi konkurirati.

Veselje v Romuniji. V Romuniji so te dni sprejeli zakon, da se kmetijski dolgovni ne bodo več zaščitili, ampak za kmeta izplačali, da bo kmet le državi dolžen. Po vsej Romuniji se prirejajo veliki shodi v znak veselja. Veseli pa niso toliko kmetje, ki bodo tudi v doče dolžni, ampak oni, ki bodo prejeli denar, ki je bil sedaj v kmečkih dolgovih — zmrznjen.

Jugoslovansko-nemška trgovinska pogajanja. O teh pogajanjih se je v začetku pisalo veliko, kar smo omenili tedaj, se je zgodilo. Sedaj nihče nič ne piše več o tem.

Ob skrivnostni Amaconki.

Konec.

Dobili smo v upravo od prevz. nadškofa Lustosa star karmelitski samostan z veliko lepo cerkvijo z željo, naj odpremo zavod. Poslopje je veliko, obširno, toda dežuje povsod notri in ker ni sob za predstojnika, spim v celici skupne spalnice. Ko dežuje, mi kar na obeh straneh viseče mreže dežuje in tako hladi ozračje. Tukaj domačini in tudi drugi največ spijo v visečih mrežah, vsled česar ima človek vedno prijeten občutek, kakor da se ziblje na ladji.

Od predstojnikov v Recife sem dobil težko nalogo, da moram, predno začnem delovati in prodirati proti notranjosti, v Belem poskrbeti za cerkev in zavod, da bo mogel vzgajati domačine. To pa je zelo težko, ko sem tujec in še ne umem dobro jezika. Prebivalstvo je jako siromašno, ker glavni pridelek kavčuk nima cene. Dragi moji prijatelji in znanci, pomagajte mi pri tem z molitvijo, z milodari in z duhovnimi žrtvami, da bom kos temu delu. Skupaj z gojenci se Vas bomo hvaležno spominjali pri sv. daritvi. Poslal bi Vam tudi slike teh pokrajin, toda nimam fotografičnega aparata. V Ljubljani sem pozabil prositi drogerijo Gre-

gorič ali pa Hermes za kak star aparat za film, ki bi mi tukaj pri mojem nadaljnjem raziskovanju zelo dobro služil. Prihodnjič upam sporočiti bolj zanimive stvari o delu, ki ga pripravljam, ako me Bog ohrani pri zdravju in življenju. Iskrene pozdrave pošiljam vsem od naše karmelske cerkve, kjer še kraljuje »Pomočnica kristjanov«, in bo, kakor upam, v kratkem kraljeval tudi naš kanonizirani ustanovnik bl. Janez Bosko. Iskren pozdrav vč. gg. župnikom v Štrigovi, na Selnici, v Raz križju, pri Sv. Martinu ob Muri in v Dolnjem Mihaljvcu. Hvaležno udani misijonar Joško Šiška.

Razveljavljene občinske volitve.

Veržej.

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Veržej, srez ljutomersko-radgonski, se je v volilnem imeniku vpisani Koroša Ivan, posestnik v Veržeju, dne 23. oktobra 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je pod št. A 416-33 9 po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugodi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volilnega odbora s tem, da se morajo po par. 50, odstavek 5 zakona o občinah v mesecu dni od dnava prejema te odločbe vršiti nove občinske volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Upravno sodišče je po pregledu pritožbe in vseh volilnih spisov ugotovilo sledeče:

Pritožitelj trdi, da volilni odbor Pučko Ignacu kot prestvaniku Galundrove liste in njegovemu namestniku ni dovolil, da bi prisostvovala volilnemu postopku, čeprav se je Galunder Franc izkazal z originalno, od sodišča potrjeno listo, iz katere je bilo razvidno, da je za predstavnika te liste res označen Pučko Ignac. Ker so se volitve vsled tega vršile brez vsake kontrole od strani Galundrovih pristašev — vsi člani volilnega odbora so pristali nasprotne liste — se mnogi volilni upravičenci radi tega volitev niso udeležili. Kljub temu, da Galundrova lista na volišču ni imela zastopnika, se je naknadno izjavilo 182 volilcev, da so pripravljeni pod prisego potrditi, da so volili Galundrovo listo, dočim je po uradni ugotovitvi dobila ta lista le 162 glasov. Nadaljnje zbiranje takih izjav pa je orožništvo zabranilo.

Postopanje volilnega odbora ni bilo v zakonu osnovano. V smislu par. 38 zakona o občinah izroči sresko sodišče en izvorni izvod potrjenih kandidatnih list predlagateljem, drugega zadrži za svoj arhiv, dočim pošlje liste brez imen predlagateljev občini, da jih preda volilnemu odboru. Če na teh izvodih predstavnik in namestnik kandidatne liste nista označena, se smeta brez dvoma predstavnik in namestnik izkazati z originalom, ki ga prejmejo predlagatelji od sodišča. Volilni odbor mora v takem slučaju predstavnik in namestnika pripustiti, da prisostvuje poslovanju, v kolikor ne bi iz utemeljenih razlogov smatral predložene izvorne kandidatne liste za neverodostojne.

vrnil Pučka Ignaca kot predstavnika Galun-

Botrice in botri!

Pripravite birmiska darila že v naprej!
Najprikladnejša in obenem najcenejša
dobite v knjigarnah

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU.

V predmetnem slučaju je volilni odbor zadržal liste, ne da bi bil sprejel ponudeno izvirno kandidatno listo, ker je pravnopomotno smatral za merodajne le one izvode list, ki jih je sprejel od občine. S tem je brez zakonitega razloga odvezal predstavnika Galundrove liste pravico kontrole, ki je predvidena v par. 34 zakona o občinah.

Ker je s tem odvezel poslovanju volilnega odbora eden glavnih zakonskih pogojev verodostojnosti, katero pritožitelj tudi osporava, in ker je verjetna nadaljna pritožiteljeva trditve, da je protizakonita zavrnitev predstavnikov njegove kandidatne liste odvrnila izvestno število volilcev od glasovanja, je upravno sodišče moralo po par. 50 zakona o občinah pritožbi ugoditi in odločiti, kakor je zgoraj navedeno.

Celje, dne 30. januarja 1934.

★

Zavrtnjena pritožba.

Šmartno ob Paki.

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Šmartno ob Paki, srez Gornjigrad, se je v volilnem imeniku vpisani Rozman Avg., šolski upravitelj v Šmartnem ob Paki, s tovariši dne 29. oktobra 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitve, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožba se zavrne.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

1. Steblovnik Martin ne more biti predsednik občine, ker še ni položil računov o opravljanju občinske imovine.

2. Na Steblovnikovih kandidatnih listi so po večini ljudje, ki niso hoteli podpisati spomence za državno in narodno edinstvo.

3. Steblovnik Martin je v sorodstvu z nekaterimi kandidati na njegovi listi. Ravnotako kandidirata na tej listi Dreva oče in sin.

Upravno sodišče je o pritožbi nastopno razmotrivalo:

Ad 1.—3.) Odločanje o veljavnosti kandidatnih list spada po par. 28 zakona o občinah v izključno pristojnost sreskih sodišč, katerih odločbe so dokončne. Zato se po potrditvi kandidatnih list ne morejo več uspešno uveljavljati ugovori proti kandidatnim listam. Sicer pa more državno nadzorno oblastvo po par. 129 navedenega zakona razrešiti predsednika ali odbornika, za katerega se ugotovi, da nima zakonskih pogojev za funkcijo občinskega odbornika.

Radl navedenih razlogov je bilo odločiti kot je zgoraj navedeno.

Celje, dne 4. januarja 1934.

Zap.: dr. Mlinar I. r. Preds.: dr. Prenj I. r.

Sv. birma.

Knjižica, ki pouči botre in birmance, kako se je ravnati pri sv. birmi, se dobi za Din 3.— v knjigarnah

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU.

Poslednje vesti.

Politične novice.

V Avstriji so proslavili 1. maj s slovesno razglasitvijo nove ustave.

Novo špansko vlado je sestavil radikal Samper in bo imela oporo na radikalih in na desnicah. Levičarji so tokrat sigurno računali, da bodo sprejeti v vlado, a se jim ta up ni izpolnil. Novi valdi ne napovedujejo dolgotrajnosti.

Dopisi in prireditve.

Hoče pri Mariboru. V tukajšnji župniji je umrl obče priljubljeni g. Ludvik Sterle, nastavljenec mariborskega mestnega magistrata, star komaj 51 let. Rajni je bil rodom iz Sežane, a je bil že pred prevratom organist v Ločah, Poljčanah in v Hočah. V svetovni vojni je bil ranjen v bitki pri Grodeku dne 8. septembra 1914. Po prevratu je prišel k mariborskemu tržnemu nadzorstvu in je vršil to službo vestno do svoje prerane smrti 16 let. Rajni je bil prvi kapelnik Katoliške Omladine v Mariboru, ustanovil je godbo v Hočah in bil član gasilcev v Razvanju. Letošnjo zimo je padel na ledu pred svojim stanovanjem v Razvanju, se udaril na glavo tako nesrečno, da mu je počila lobanja. Kmalu je bil zopet v službi in je bil ponosen na to, da je tako močne narave. Po par mesecih za padcem ga je iztrgala neizprosna smrt kot skrbnega očeta številni družini, hočki fari in mariborskemu magistratu. Počivaj v miru, delavna slovenska duša in žalujočim otrokom naše sožalje! — V soboto popoldne se je vršil pogreb blagopokojnega na Hočko pokopališče. Pogreba se je udeležilo iz Hoč ter Maribora 1500 ljudi. V sprevodu so bili zastopani uradniki mariborske mestne občine, pokojnikovi stanovski tovariši, gasilci iz Razvanja in Hoč, tri godbe, pevska zbor magistratnih uradnikov in iz Paker. Ob odprtem grobu se je poslovil od rajnega poveljnika razvanjskih gasilcev Ivan Visočnik. Nad vse pričakovanje številen obisk na Sterletovi zadnji poti je pokazal občo priljubljenost ter spoštovanje, katerega je užival vsestransko dobri in postrežljivi g. Ludvik.

Gabernik pri Gornji Polskavi. Prejšnji teden smo pokopali 30letnega Ivana Robarja, edinega sina znane Robarjeve družine. Nit življenja mu je pretrgala zavratna jetika, radi katere se je zdravil tudi na Golniku, a vse zaman. Kako je bil rajni priljubljen, je pokazal pogreb, saj so ga prihitali spremljat na njegovi zadnji poti njegovi tovariši in znanci od blizu in daleč. Naj počiva v miru, preostalim pa naše iskreno sožalje!

Sesterže. Dne 22. aprila je izdihnil svojo blago dušo Jurij Križanec, posestnik v Sesterzah. Rajni, ki je bil dolga leta naročnik »Slov. gospodarja«, je bil dober krščanski mož, varčen in skrben oče svoji številni družini. Njegovo življenje ni bilo posuto s cvetjem, pa je premagal vse težave ter je vztrajal do konca. Kako rad je pomagal bližnjim in zlasti revežem, zna mnogokateri izmed njih povedati. Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi 24. aprila. Zapušča na bolniški postelji žalujočo ženo, 6 sinov in 2 hčerki. Blagi rajni naj počiva v miru! Preostalim naše sožalje!

Gornja Sv. Kungota. Dne 10. maja se vrši v Gornji Sv. Kungoti slovesna procesija na goro Kalvarijo. V župnijski cerkvi se zberemo, odkoder ob devetih gremo s slovesno procesijo na Kalvarijo. Sv. mašo daruje domači g. župnik, pridiguje pa iz prijaznosti sloviti pridigar monsignor Vreže iz Maribora. V slučaju

slabega vremena se vrši druga sv. maša v župni cerkvi v Gornji Sv. Kungoti. Vabljeni vsi iz srca od blizu in daleč k tej slovesnosti, vse k večji časti ljubljenega Odrešenika in majnikove Kraljice!

Šmarje pri Jelšah. Sadjarska in vrtinarska podružnica bo priredila na praznik Vnebohoda dne 10. maja poučni sadjarski izlet na ba. novinsko kmetijsko šolo v Št. Jurij ob j. ž.

Celje. Sresko načelstvo priredi na kmetijsko šoli v Sv. Juriju pri Celju v nedeljo dne 6. t. m., ob devetih dopoldne, brezplačni tečaj o precepljevanju kostanja.

Celje. Na cerkveno-glasbeni šoli so se prijavili k zaključnemu izpitu sledeči tretjeletniki: Barber Viljem, Markovci; Dominko Štefan, Turnišče; Florjan Izidor, Vransko, Graud Franc, Gornja Radgona; Hanc Joža, Črenšovci; Kasesnik Franc, Sv. Andraž pri Velenju; Moškon Adolf, Rajhenburg; Tomašič Brnardo iz Korčule v Dalmaciji. Zaključni izpiti bodo v začetku julija pod nadzorstvom mil. g. opata celjskega. — Ker je te dni odšel iz Celja naš nad vse požrtvovalni g. katehet Granfola, se mu gojenci gori imenovane šole najiskreneje zahvaljujejo za vso veliko skrb in ljubezen, ki jo je nam izkazoval. Naj Bog na njegovem novem službenem mestu izlije nanj ves blagoslov in ga ohrani dolgo let! Negovi, kamor je nastavljen za župnika, se more čestitati, da je dobila takega mladinsko ljuba in tako vnetega dušnega pastirja!

Laško. Sresko načelstvo v Laškem priredi v četrtek dne 10. maja, ob treh popoldne pri pos. Juteršku, po domače Odešak, v Zg. Rečici praktični tečaj za precepitev debeloplodnega kostanja maroni. V slučaju deževnega vremena se tečaj vrši ob istem času in na istem kraju v nedeljo dne 13. maja.

Št. Ilj pri Velenju. Naši gasilci priredijo na praznik Vnebohoda dne 10. maja, ob treh popoldne, na Tajnškovem sejmišču veliko javno tombolo, na kateri bo razdeljenih nad 800 lepih in praktičnih dobrot, med njimi tudi 8 tombol.

Braslovče. Umrla je dne 20. aprila Neža Krašovic, posestnica, po daljšem trpljenju. Rajna je bila iz znane rodbine Lončarjeve iz Št. Jurija ob Taboru. Pogreb, ki je bil v nedeljo, je vodil g. pater kapucin Frančišek Lončar, nečak rajne, ob asistenci vseh treh domačih g. duhovnov in ob obilni udeležbi občinstva. — Dne 27. aprila je umrla v Glinjah Ana Čulk v starosti 86 let. Rajna je bila prava krščanska mati in skrbna gospodinja. Večni mir obema rajnima!

Za mesec maj

vam nudimo sledeče kipe:

Srcce Marijino

cm	17	20	25	30	35	37	42
Din	36.—	44.—	56.—	62.—	94.—	102.—	110.—
cm		42	50	50	60		
Din	120.—	160.—	188.—	300.—			

Marija Brezmadežna

cm	20	25	30	30	30	42	60
Din	44.—	56.—	70.—	80.—	62.—	150.—	300.—

Lurška Marija

cm	17	20	25	30	37	42	50	75
Din	36.—	44.—	56.—	80.—	102.—	125.—	160.—	400.—

Marija z Jezuškom

cm	25	40
Din	66.—	150.—

Pri naročilu napišite velikost in ceno. Priporočamo se za naročila!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Iz zagrebške torbe. Velesejem je otvorjen. S parado, kakopa! Saj je to že njegova 25letnica! Marsikaj lahko vidiš in tudi kupiš. Inozemstvo pa ni posebno zastopano. Le Avstrija in Grčija. Tudi Slovenija je malo prispevala, tako da je v glavnem le domača zagrebška roba na pogled. — Pa še to naj povem, da bomo »Rokovnjače« igrali. Pa to ni kar si bodi! Kar v »Malem kazalištu«, tako se je sklenilo in tako se bo napravilo dne 14. maja ob osmih zvečer. Priredilo jih bo Slomšekovo prosvetno društvo.

Mariborski trg 28. aprila 1934. Pripeljanih je bilo 23 zaklanih svinj, cena mesu 10—12 Din, špehu 12—13; pripeljali so pšenice 16 vreč po 1.25, rži 6 po 1, ječmena 15 po 1, koruze 18 po 1, ovsu 18 po 0.75, prosa 8 po 1.25, ajde 4 po 1, fižola 18 po 2—3; krompirja 27 vozov s 70 vrečami po 0.75—1, čebule 31 vreč po 2.50—4; sena 22 vozov po 30—34 (100 kg), otave 6 po 30—34, slame pšenične 4 po 20—22, škopa 4 po 1—1.25 (komad). Cene česnu 6—8, kislemu zelju 3, jabolkom 10—14, suhim slivam 8—12, orehom celim 10, luščenim 34 Din, smetani 10—12, mleku 1.50—1.75, maslu surovemu 24, kuhanemu 28, čajnemu 28—32, dom. siru 6—8, jajcam 0.33—0.50; kokoši 350 po 20—30, piščancev 832 po 20—55 (par), gosi 8 po 40—50, puranov 28 po 35—75, rac 10 po 20, dom. zajcev 32 po 5—30, kozličkov 22 po 35—75 D.

Listnica uredništva.

Konjice: Za objavo občnega zbora niste priložili znamk za poravnavo davčne takse in radi tega Vašega naznanila nismo mogli priložiti.

Ne veruj vsega, kar slišiš!

»Možek, ne smrči tako neznosno!
»Odkod pa veš, da smrčim?«
»Te vendar slišim.«
»Ne veruj vsega, kar slišiš!«

Lepa tolažba za očeta.

Oče: »Kaj pa boš, dragi sinko, postal po končanih naukih?«
Sin: »Precej star, očka.«

Račun pri pospravljanju sobe.

»Če rabi sobarica za pospravljanje ene sobe eno uro, koliko časa potrebuje ta dve sobarici?«
»Dve uri.«

Kaj je najboljšo sredstvo proti ljubezni na prvi pogled? — Drugi pogled.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekliči. Poslano. Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavi. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamk za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Kobila, stara 8 let, na prodaj. Šober 43. 473

Hiša in novi vetrni mlin na prodaj. Rojko, Pobrežje pri Mariboru, Nova ulica. 471

Sprejem pastirja takoj, šole prostega, Jurše Anton, Slemen, p. Selnica ob Dravi. 472

Pred nakupom

blaga ali izgotovljenih oblek in oblek, svilenih robcev, klobukov, nogavic, čevljev in drugih potrebnih stvari za **birmo**, ne preišlujete, kje si boste vse to nabavili, temveč pojedite ali pišite po vzorce in cenik od 213

TRGOVSKI · DOM
Sternecki
TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK

Kačeri Vam nudi vse gornje predmete v veliki izbiri, po nizkih cenah in v dobri kakovosti. Obleke se izdelajo v lastni tovarni po meri v dveh do treh dneh.

Dve harmoniki, kromatično, štirivrstno, z 80 basi, in diatonično (navadno), štirivrstno, obe malo rabljeni, poceni prodam. Maribor, Mejna ulica 5. 466

Prodam novo zidano hišo z gospodarskim poslopjem. Če treba, se proda tudi več oralov zemlje. Zgornja Hajdina 45, p. Ptuj. ???

Novo hišo z vrtom na Studencih pri Mariboru proda: Zaveršnik, Einspielerjeva 26. 458

Sprejem deklo, nad 30 let staro, iz dežele. Klemenčič, Razvanje 100. 459

Kupim dobri harmonij na knjižico. Bevc., Videm-Krško. 461

Skupno posestvo 13 oralov pri veliki cesti, z zidanimi poslopji, se proda. Feliks Kurnik, Partinje 86, p. Sv. Jurij v Slov. gor. 469

Javna zahvala. Podpisani Franc Kržišnik, trg. pomočnik, se potom »Slov. gospodarja« topla zahvaljujem mojemu bivšemu šefu trg. g. Vinkotu Zorku kot vzornemu možu poštenjaku za njegovo velikodušno potrpežljivost in naklonjenost, ki jo je imel z menoj v času moje učne dobe. Obenem iskreno pozdravljam vse njegove cenj. odjemalce in jim topla priporočam trg. Vinko Zorko. — Franc Kržišnik, trg. pom. 465

Za mesec junij

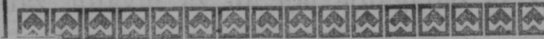
vam nudimo sledeče kipe:

Srce Jezusovo					
velikost v cm	17	20	25	30	30
cena Din	35.—	44.—	56.—	62.—	82.—
velikost v cm	35	37	40	40	42
cena Din	94.—	102.—	120.—	140.—	115.—
velikost v cm	50	60	60	75	80
cena Din	240.—	300.—	375.—	400.—	450.—
velikost v cm		100	100		
cena Din		1720.—	2150.—		

Srce Jezusovo z razpetimi rokami				
velikost v cm	22	25	30	40
cena Din	100.—	120.—	160.—	280.—

Pri naročilu napišite velikost in ceno. Priporočamo se za naročila!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Mostin, moštna esenca za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Dnevna razpošiljatev. Nizke cene. Ivan Pečar, droge in kemikalije, Maribor, Gosposka ulica 11. 464

Važno za vinogradnike in sadjarje! Zvepleno-apnena brozga

je na podlagi dosedanjih poskusov ceneno in izborno sredstvo za škropljenje proti plesni in škrlupu. Brozga se danes že splošno uporablja v Nemčiji in Švici. — Dobi se pri 470

Anton Jurca naslednik

Milko Senčar

tovarna žvepljenih izdelkov v Ptuj.)

Ustanovljeno leta 1860.

Zaloga žvepla za vinogradnike. Izdeluje se tudi žvepleni zakad na juti in na azbestu.

Javna zahvala. Dolžni smo, da se javno zahvalimo prekornisti ustanovi »KARITAS«, Maribor, Orožnova ulica 8, posmrtninskemu oddelku Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani, za hitro in točno izplačilo zavarovanih vsot po rajnih svojcih. Zavarovanje pri »KARITAS« je vredno vsega zaupanja in priporočamo zavod vsakomur. — Košaki, dne 20. IV. 1934, Nerat Franc s. r. — Krihenberg, dne 21. IV. 1934, Franc Preindl-Feiertag s. r. — Dražen vrh, dne 26. IV. 1934, Franc in Alojzija Fekonja s. r. 467

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem spopolnil

zalogo krst (mrtvaških rakev) ter se dobijo vse vrste istih kakor tudi vse potrebščine po znižani ceni pri

Alojzij Munda

mizarstvo v Mariboru

nasproti Magdalenske cerkve, Taborska 2. 1

Čitateljem v pouk in zabavo.

Povelje iz temne noči.

Johansen je star delavec. Večer svojega življenja uživa v udobni naselbini in se veseli radija.

»Da, radijo je veličanska iznajdba«, sem mu rekel, ko sem ga obiskal lepega dne in je on poslušal radijo.

»Da, radijo«, godrnja Johansen, »gotovo je nekaj prav zabavnega. Nikakor pa ne morem reči, da bi bil nekaj prav posebnega. Bi se dalo izhajati tudi brez te iznajdbe.«

»Za ladje je postal radijo nekaj, kar bi se ne dalo pogrešati.«

»Mogoče. Za mojega časa smo opravili vse brez radija.«

»Kaj — Vi ste se celo vozili po morju?«

»In —! Da, da, doživel sem nekaj več, kakor to, da sem zapustil svojo staro mater in sem se podal na morje. Ko sem bil star jedva 15 let, sem se pripeljal z ladjo v Antverpen. Tamkaj sva rekla jaz in še en drug mladec »Na svidenje!« in sva pobegnili. Dva petnajstletnika sva vstopila v službo kot mornarja in šlo je.«

Da, parkrat sem objadral rt Horn. Prepeljal sem sužnje iz Afrike na ameriški otok Martinique. V Novi Zelandiji sem strigel ovce. Pet let sem delal v Avstraliji. Da pa se vrnem nazaj k radiju, moram omeniti, da smo se peljali s tovorno jadrnico iz Kalkutte v Indiji v Palmath. Bilo je tako okrog božičnih praznikov. Nahajali smo se že na morju nekje ob obali Španije.

Neko noč ob polnoči sem moral prevzeti krmilo. Komaj sem stal tamkaj par minut, ko sem čul tik mene prav krepek glas:

»Krmilo južno-zapadno proti zapadu tri četrtine zapadno!«

Poleg sebe nisem videl žive duše, razen opazovalca in krmarja, ki je tamkaj nekaj obsekaval. Mar li mi je on dal povelje? Ni bil njegov glas. Že sem bil prepričan, da sem se morda motil. Koj za tem se je zopet oglasilo:

»Krmilo južno-zapadno proti zapadu tri četrtine zapadno!«

Nekako čudno me je spreletelo. Nikdar nisem kaj dal na strahove. Bil sem mlad. Z ladje sem se podajal na suho, kjer sem zapravil v par dneh ves zaslužek in spet sem bil na morju. Nisem bil bojzaljivec. Nikakor nisem mogel razumeti, za kaj da je šlo v tem slučaju.

Pristopil je k meni krmilar. Vprašal sem ga, če mi je dal on novo povelje.

»Mož, mar si li ob pamet?« me je nahlulil. »Južno-zapadno proti zapadu, tri četrtine zapadno, kaj pa hočemo po tem? Johansen, ali res nisi pri vseh petih?«

»Da, vsega se zavedam«, sem odgovoril. »Naopak pa tudi nisem slišal.«

Baš je hotel dalje zmerjati, a v tem trenutku se je ponovilo povelje:

»Krmilo južno-zapadno proti zapadu tri četrtine zapadno!«

Ozrl se je. Pogledal me je debelo. Odrznel je h kapitanu in rekel: »Nek-

do mi veleva, naj predrugačim smer vožnje.«

Kapitan se je razljutil. Ni mogel trpeti, če ga je kedo motil pri nočnem počitku. Zagrmel je nad krmarjem, naj se zgubi!

»Ne gre za prazen nič«, je vztrajal krmar. »Johansen in jaz sva slišala.«

Kapitan je prišel iz svoje kabine na krov. Bil je ves besen, ko se je pojavil zgoraj. Ničesar ni bilo videti, kakor morsk gladino. Jadrati smo po voz-nem redu. Kapitanu je bilo videti, da zbira vso jezo, katero si bo spustil nad nami.

Pa . . . zopet se je oglasilo povsem natančno ter razločno:

»Krmilo južno-zapadno proti zapadu tri četrtine zapadno!«

Kapitana so te besede kakor na novo poživele. Vse moštvo je moralo na krov. Ladji smo spremenili smer, kakor nam je bila zaukazana iz temne noči. Nobeden ni razumel, zakaj smo poslušnili čudno povelje.

Ob štirih zjutraj smo zagledali večjo ladjo, s katero so se igrali valovi in je molel njen zadnji del visoko kvišku. Bila je ponesrečena angleška ladja, s katere smo rešili 38 mož posadke. Samo eden je utonil, predno smo prihiteli na pomoč in ta je bil radijo, ki nas je zval.

Glejte, take so bile v mojih mladih letih radijo zveze, ki so tolikokrat klicale po več kot sto milj daleč na pomoč . . .«

★

Žabja farma.

Najnovejša panoga živinoreje so gotovo žabje farme v Ameriki. V teh farmah ne gojijo naše žabe, koje krače so tudi slaščica v spomladi, ampak takozvano volovsko žabo.

Opis volovske žabe.

Ameriška volovska žaba ima zadnje krake tako velike kakor naša kokoš bedre. Žaba postane po enem letu, ko je glede okusa najbolj privlačna, dolga 60 cm in tehta 2 in pol kg. Doseže pa lahko starost 6—8 let. Njeno meso je povsem podobno kokošjemu. Par žabjih krakov s hrbtom vred da $\frac{3}{4}$ kg užitnega mesa.

Volovska žaba je različne barve: zeleno rumena, svetlo zelena, temno zelena, pisana in pikasta. Njena zunanja barva se povsem ujema z okolico, kjer živi, in radi tega jo je tudi zelo težko razločiti od rastlinstva. Ravno zaradi barve je pri dnevni luči volovsko žabo na površju vode skoraj nemogoče videti. Volovska žaba skoči 2 in pol m na dolgo.

Kako gojijo orjaške žabe?

Veliko volovsko žabo je lahko gojiti v ribnikih, ki imajo 60 do 90 m v kvadratu in so globoki 100 do 130 cm. Ribnike zasadijo z različnimi rastlinami, katere posebno ugajajo žabam. Poleg ribnikov imajo še žabji farmerji vališča za odlaganje jajc in za bivanje žabic

do popolnega razvitja. Ameriška žaba se najboljše in najbolj naglo razvija v senci, radi tega obdajajo žabje ribnike vrbe ali druga hitro rastoča drevesa.

Vrbje je tudi radi tega umestno, ker privablja razni mrčes, ki tvori žabjo hrano. Ribniki ob robih so cementirani, da ne morejo iz njih ne žabe in ne ribe v sosedne mlake, kjer so žabja vališča, da bi pojedle jajčeca in komaj izvaljeni zarod. Povrh obdajajo žabje ribnike visoki ploti, ki branijo dostop: kačam, podlasicam in hermelinom. Žabja vališča zavarujejo aprom ptičem z žičnatimi mrežami.

Volovska žaba se hrani z različnimi muhami, žuželkami, ličinkami in drugimi majhnimi živimi bitji, katerih navadno mrgoli ob in po ribnikih. Žabji farmerji spuščajo v ribnike rake, ker so rakova jajčeca posebna slaščica za žabe. Nadalje se podijo po žabjih ribnikih prav majhne ribice, katere imenujejo mimowt. Te živalice se množijo izredno naglo in služijo žabam kot priboljšek. Amerikanski žabji ribnik postane kmalu glede prehrane neodvisen od zunanjega sveta in se začne kmalu sam preživljati.

V zimi ne povzročajo žabja prehrana nobenih stroškov. Kakor hitro se zniža toplota vode za 5 in pol stopinje C pod ničlo, se zagrebejo žabe v blato na dnu, kjer prezimijo brez hrane.

Žabji farmerji so glede sprave prehrane za svojo živino posebno iznajdljivi. V nočeh prižgejo po ribnikih na kole pritrjene močne električne svetilke, ki privabijo na milijarde raznega ponočnega mrčesa, s katerim se gostijo žabe. Ako pa nima farmer na razpolago električne luči, pomeče v ribnik ko-se skvarjenega mesa, na katerega se spustijo muhe ter drugi mrčes, ki je žabam vsakdanji kruh.

Lov na volovsko žabo.

Orjaška volovska žaba ne živi samo kot domača žival v ribnikih, ampak plava ter skače po močvirjih polotoka Florida, po močvarah Louisiane in drugih južnih pokrajin Zedinjenih držav. Lovci prebijajo po cele noči na žabjem lovu. En žabji lovec zasluži v eni noči po 10 dolarjev. Divja volovska žaba je glede mesa ravno tako iskana kot farmerjeva. Za en par krakov prejme lovec 30 do 50 centimov. V Zedinjenih državah prodajo na leto 40 milijonov žabjih krakov, ker je žabja industrija še le komaj v povojih. Žabe lovijo po močvirjih ter ribnikih v nočeh z mrežami ali z mrežicami, ki so podobne onim za lov na metulje.

Dobičkanost žabje kupčije.

Omenili smo že, da pride v Zedinjenih državah letno na trg 40 milijonov žabjih krač. Od tega odpade na farme komaj 2—3 milijone, ostalo dajo močvare. Povpraševanje po žabjem mesu je mnogo mnogo večje nego produkcija. Žabja kupčija je danes še brez konkurence in obeta najboljšo bodočnost.

★

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umečnosti prehranjevanja,

ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bo- lezen hitro premaga. Nočno znojenje in ka- selj prenehata, teža telesa se zviša ter po- apnenju sčasoma bolezen preneha.

Resni možje

zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čim prej za- čnete z mojim načinom prehranjevanja, tem boljše. 457

Popolnoma zastoj in poštnine prosto dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker moj založnik razpo- šilja samo

10.000 komadov brezplačno, pišite takoj, zadošča dopisnica na spodnji naslovi

Zbiralnica za pošto:

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln,
Ringbahnstrasse 24, Abt. 494.

Glasbila

Din 280.—, 290.—, 380.— ter
669.— harmonike

Din 160.— gosli

Din 270.—, 377.— kitare

Din 99.—, 135.— bisernice

Din 135.—, 143.— brači

Din 142.— klarineti

Din 275.— flaute.

113

Sternecki

Celje št. 24.

Godbena društva imajo pri večjem odjemu popust. — Zahtevajte ce- niki z več tisoč slikami. Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar.

Kdor primerja kvaliteto in
solidno domače delo,
kupi **KARO** čevlje 277
Maribor, Gospoška ulica 13.

Učenca, pridnega, iz poštene hiše, s prav do- brimi šolskimi spričevali, sprejemem takoj v trgovino mešanega blaga. Lastnoročne po- nudbe je poslati na naslov: F. Steinbauer, Kapeia pri Radencih. 456

Inserirajte!

Proda se arondirano posestvo 10 oralov po zmerni ceni. Leži pol ure od postaje Pra- gersko. Izve se pri J. Potočniku, Prag. 465

Mlinar, ne boječ se konkurence, išče službe proti mesečni plači, ali v najem. Naslov v upravi lista. 460

Z. birmo! Vsakovrstno oblačilno blago. sešite obleke in vse potrebščine za vsakega kupite najugodnejše v trgovinah **F. Senčar, Mala Ne- delja in Ljutomer.** 442

Birmanci, botri! Klobuke kupite najboljše in najcenejše pri Antonu Filipančiču v Mari- boru, Vetrinjska ulica 6. 377

Posojilnica v Slatini vabi na redni letni občni zbor v nedeljo dne 13. maja 1934, popoldne ob treh, v Društvenem domu pri Sv. Križu. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nad- zorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1933. 3. Volitev načelstva in nad- zorstva. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Slučajnosti. Ako ob tej uri občni zbor ni sklepčen, sme pol ure pozneje pri vsakem številu navzočih sklepati. — Načelstvo. 463

Prodam posestvo 4 oralov. Kac, Sp. Korena 71, p. Sv. Barbara v Slov. goricah. 462

Za zdravljenje vseh vrst ran

krast, lišajev, furor in ostalih kožnih bolezni

ter kot prvo pomoč pri vseh nesrečah, poškod- bah in opeklinah mnogi zdravniki priporočajo.

„**FITONIN**“
preprečava infekcijo, ustavlja krvavenje, ne dopušča, da bi se rana gnojila, ampak jo hitro zaceli.

Steklenica 20 Din v le- karnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici 50 Din.

Poučno knjižico št. 18 pošlje brez- plačno »Fiton« dr. z o. z. Zagreb I-78. 323 Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. VII. 1933.

Lepe obleke

za otroke:

od Din 60.— naprej

za moške:

od Din 140.— do 790.—

klobuki

za moške Din 39.—, 48.— itd. 144

Velika izbira čevljev, perila itd. itd. pri

Jakob Lah
Maribor, Gl. trg 2

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR

ZAVARUJE

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE **LE PRI**

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

167

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor
v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Sadjarji!

Najvažnejše je škropljenje sadnega drevja po cvetju. Najboljše učinkuje proti škrlupu in zavijaču

Nosprasen

Dobi se pri sledečih tvrdkah:
»Agako«, d. z. o. z. v Celju, drogerija Poberaj v Ptuj, Kemindustrija v Mariboru in Kmetijska družba v Mariboru in v Celju.

ZA BIRMO

vence, obleke in svilo poceni v 390
Trpinovem bazarju, Maribor. Vetrinjska 15.

Flugs kose z novim pritrjevanjem
brusni kamni Silicium karbid Ia
garkon škropilo
vinogradniške škropilnice
samodelne drevesne škropilnice
škropilnice za čebelarje Din 62.— 437

Po najnižjih cenah! Zahtevajte cenik!
JOSIP VIDEMŠEK, Maribor, Koroščeva ul. 23.

Zelite kaj kupiti?

Z malim oglasom »Slov. gospodarja«
boste našli onega, ki prodaja, kar hočete vi kupiti.

Pozor!

Stara, Vam vsem poznana klobučarna

ANTON AUER

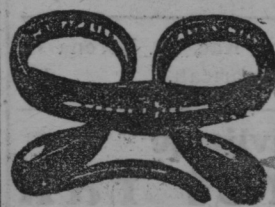
sedaj ni več v Vetrinjski 14, temveč na

== Glavnem trgu 17 ==

Tam dobite klobuke in čepice že od 20 Din naprej. Tudi popravila se prevzamejo po brezkonkurenčni ceni ter se strokovnjaško izvršijo. Torej ne hodite več v Vetrinjsko ulica 14, temveč na

Glavni trg 17

kjer je Anton Auer. 447

Ustanovljena leta 1904.

Točna in solidna postrežba.

Kilne pase

trebušne obveze proti visečim trebuhom, potujočim ledvicam in znižanju želodca. Gumi-jeve nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in roke, korzeta, bergie, podloge za ploske noge, suspensorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po zelo nizkih cenah.

Fr. Podgoršek-a nasl.

Fran Bela, bandažist, Maribor, Slovenska ul. 7

Pismena naročila se izvršujejo točno ter pošiljajo po povzetju. 395

Pozor!

Zopet volitve!

Kam gremo po spomladansko blago?

Odločitev je lahka!

Vsi v veletrgovino z manufakturnim blagom.

Franc Dobovičnik, Celje,
Gospoka ulica 15. 157

tam se prodaja vedno po najugodnejših cenah
fabriško platno ena širina že od Din 4.— nap.
fabriško platno dvoj. šir. že od Din 13.— nap.
belo platno ena širina že od Din 6.— nap.
oksford za delav. srajce že od Din 6.— nap.
svileni robci že od Din 20.— nap.
oksford srajce za delavce že od Din 20.— nap.
bele srajce z bel. svil. efekt. prs. Din 24.— nap.
moške gate iz molinosa že od Din 12.— nap.
sukno v raznih vzorcih 140 cm šir. že od Din 28.— nap.

Posebno velika izbira blaga za birmance!

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.
Ker nima velikih režijskih stroškov.
Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.
Ker je trgovina v stranski Gospoški ulici, mo-
ra ceneje prodajati, da z nizko ceno stran-
ko privabi!
Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.
Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.
Ker ima velik promet in vsled tega vedno
sveže blago.

Nizke cene! — Prosti ogled vseh zalog! —
Vljudna postrežba! — Vam jamči za dober
nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vloga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpele nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500,000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.